

ADULTS

Construint espais
d'esperança

ADULTS

CAMPANYA INSTITUCIONAL **2013-2014**

viu senzillament perquè altres,
senzillament, puguin viure

Contingut

Guia per a l'animador

Presentació dels materials didàctics per a ADULTS	3

Guió per a la presentació audiovisual

Campanya de Càritas 2013-2014	7

Document de treball 1

Obrir camins d'esperança	10

Document de treball 2

Com parlar l'idioma de l'esperança?	18

Document de treball 3

Per a qui té set d'esperança	26

Document de treball 4

Per a qui vol mirar amb esperança	30

Document de treball 5

Constructors de comunitats d'esperança	33

Proposta de Gest comunitari

Proposta de Gest de Campanya i Manifest	43

Proposta per a la comunitat parroquial

La Setmana de la Caritat: 7 dies per a l'esperança	46

Proposta de pregària comunitària

Pregària per sembrar esperança	53

Presentació dels materials didàctics per a ADULTS

Amb la Campanya d'enguany, Càritas tanca el cicle de Campanyes Institucionals que va començar el 2011 i que ha tingut com a lema "*Viu senzillament perquè altres, senzillament, puguin viure*".

Amb aquesta nova Campanya de Càritas, volem constatar i testimoniar que viure senzillament i preocupar-se pel bé comú obre camins d'Esperança cap a un nou Model Econòmic i Social en què les persones són el primer, el primer que cal rescatar i salvaguardar.

Des de Càritas volem testimoniar que hi ha una manera d'entendre l'Economia i la Societat que es basa en la prioritat d'allò que *és comunitari*, en la preocupació *pel bé comú*. Amb aquesta Campanya volem donar a conèixer *que un món nou s'obre pas* aquí i ara, gràcies al compromís i testimoniatge de molta bona gent que en el seu entorn social *són signes d'Esperança*.

Des de Càritas volem convidar a transitar per aquests camins oberts de l'Esperança, volem animar a construir i potenciar la cosa comunitària, perquè aquest és l'únic camí d'humanització i d'esperança per donar solució als problemes socials del nostre món. Construir comunitats, grups humans solidaris, en què els seus membres estiguin vinculats els uns als altres, perquè senten que la sort del seu proïsme és la seva mateixa sort; el que li passi a ell, a mi també em passa. Una comunitat, un grup humà, que viu i conviu de tal manera, serà una comunitat d'Esperança encomanadora d'Esperança (cf. Ac 4, 32-35).

Per conscienciar i sensibilitzar els grups d'adults sobre el que volem tractar durant la Campanya, oferim aquests materials didàctics per treballar, aprofundir i ajudar a portar a la pràctica en la vida, personal i comunitària, el que aquí proposem per ser sembradors d'Esperança.

Confiem que aquests materials siguin d'utilitat per despertar, encoratjar i enfortir les *raons de la nostra esperança* (1Pe 1, 21), i ens impulsin a obrir nous camins allà on ens trobem.

A continuació presentem els materials i propostes que oferim per treballar els continguts i el missatge de la Campanya.

Materials didàctics

Guió per a la presentació audiovisual de la Campanya

Amb la finalitat de presentar la campanya, difondre'n el missatge i sensibilitzar el major nombre de persones, oferim en el CD adjunt un muntatge audiovisual, en el PowerPoint, que permetrà a l'animador presentar-la de manera atractiva i suggeridora. L'animador trobarà aquí un guió de presentació en què se li indica els comentaris que pot fer a cada diapositiva del muntatge audiovisual. També s'ofereixen altres alternatives de presentació més abreujades o per fer sense utilitzar l'audiovisual.

(Durada aproximada: 25 minuts)

Document de treball 1

Obrir camins d'esperança

Cap a un nou model econòmic i social

Mitjançant aquest document s'ofereix la possibilitat de treballar en grup el contingut principal que s'ha vist en la presentació audiovisual de la campanya. Volem donar la possibilitat que comentin i expressin les seves opinions i el ressò que ha provocat en ells el que aquí s'ha exposat. I al mateix temps busquem que ho apliquin i ho facin aterrar a la seva vida, per veure els signes d'esperança que hi ha al seu entorn i com ser ells també signes d'esperança per a altres.

Document de treball 2

¿Com parlar l'idioma de l'esperança?

Aquest document ofereix la possibilitat de fer una dinàmica inicial amb el grup perquè es consciencii de la responsabilitat i missió que tenen per fer un món millor. Després es proposa l'Idioma de l'Esperança com a camí per tirar endavant aquesta missió. Amb aquest idioma se'ls ofereix, de manera simbòlica, unes claus que creiem necessàries perquè realment puguem ser sembradors d'Esperança en les nostres vides.

Els documents de treball 3, 4 i 5 que vénen a continuació, a més de poder treballar-los de manera autònoma o separatament, també poden vincular-se a l'Idioma de l'Esperança i servir d'aprofundiment o perfeccionament per *pronunciar* millor algunes de les lletres d'aquest idioma.

Document de treball 3

Per a qui te set d'esperança

La font de l'esperança de Càritas

Mitjançant aquest document de treball mostrem les *raons de l'esperança* de Càritas, amb la intenció que cada assistent es plantegi quines són les seves raons per viure en aquesta clau: quina és la seva esperança més pregona, els somnis més vitals, la utopia que persegueix la seva vida i què la sustenta.

Document de treball 4

Per a qui mira amb esperança

La mirada d'esperança de Càritas

Amb aquest document de treball volem ajudar a revisar la nostra mirada, per veure si mirem o no amb esperança tot el que ens passa i el que passa a les persones que ens envolten, amb els seus problemes i situacions vitals difícils. És una invitació a reflexionar plegats, per purificar la nostra mirada.

Document de treball 5

Constructors de comunitat d'esperança

Aquest document presenta diverses dinàmiques grupals i un text per a la reflexió, que té per finalitat donar pistes, tant en el pla personal com en el comunitari, per ser constructors de comunitat d'esperança desenvolupant com més millor l'esperit comunitari. Es busca l'aterratge i la concreció pràctica de tot plegat, per no quedar-nos en paraules i bones intencions.

Proposta de Gest comunitari

Proposta de Gest de Campanya i Manifest "Cercles d'Esperança"

Oferim la possibilitat de realitzar comunitàriament un gest públic que ajudi a fer visible el missatge de la Campanya.

Proposta per a la comunitat parroquial

La Setmana de la Caritat: 7 dies per a l'esperança

Proposem a l'equip de les Càritas Parroquials que organitzi a la seva comunitat aquesta **"Setmana de la Caritat"**, amb la finalitat de sensibilitzar sobre aquest tema i donar a conèixer la tasca, el ser i el pensar de Càritas als membres de la parròquia, a les persones del barri, poble o comunitat.

En aquesta proposta oferim una llista de 16 activitats per triar per programar aquesta **Setmana de la Caritat**; això no obsta perquè s'hi puguin afegir més iniciatives.

Proposta de pregària comunitària

Pregària per sembrar esperança

La finalitat d'aquesta pregària és invitar tota la comunitat parroquial a viure un moment de pregària amb Càritas, durant el qual restem units al qui és la font de l'AMOR, i que ens inundi i amari els cors per ser tots nosaltres font d'Esperança al nostre voltant. Aquesta és la millor manera d'acompanyar Jesús en la seva missió de fer present el Regne de Déu. És possible un altre món.

Guió per a la presentació audiovisual

Campanya de Càritas 2013-2014

Per presentar la campanya, l'animador disposa aquí d'un guió orientatiu amb els comentaris per fer a cada diapositiva. **És important que l'animador faci seu el guió i li confereixi el seu propi estil.**

La durada d'aquesta presentació audiovisual és d'uns 25 minuts aproximadament. Els qui necessitin fer una presentació més àgil i breu de la campanya (uns 13 minuts), poden prescindir de les diapositives que tracten sobre l'Idioma de l'Esperança (de la número 28 a la 37). Els qui no disposin de mitjans tècnics per projectar l'audiovisual del PowerPoint, o el presentin a un grup petit, donaran fotocopiats als assistents el document de treball 1 del quadern d'adults per presentar la campanya amb el seu suport.

Diapositiva 1

Amb la campanya d'enguany, Càritas tanca el cicle de Campanyes Institucionals que va començar el 2011 i que ha tingut com a lema: "Viu senzillament perquè altres, senzillament, puguin viure".

Amb aquesta nova Campanya de Càritas donem testimoni que viure amb senzillesa i preocupats pel bé comú obre camins d'esperança cap a un nou model econòmic i social en què les persones són el primer que cal rescatar i salvaguardar.

Des de l'experiència de Càritas estem convençuts que hi ha una altra manera d'entendre l'economia i la societat basada en la prioritat del fet comunitari, en la preocupació pel bé comú.

Amb aquesta campanya volem donar a conèixer que un altre món s'obre pas ara i aquí, gràcies al compromís i testimoni de molta bona gent, que en el seu entorn social són signes d'esperança.

Des de Càritas volem convidar a transitar per aquests camins oberts de l'esperança, amb els quals s'està demostrant que un altre món és possible aquí i ara.

Diapositiva 2

Per començar, volem partir d'una constatació: no hi ha res de nou sota el sol. Durant la dècada de 1970 vam viure a Espanya una forta crisi econòmica, i si recordéssim ara com aleshores es percebia, ens sorprendria veure com s'assembla al que ara vivim. (Es clica perquè vagin apareixent les tres vinyetes de la revista *Hermano Lobo* i es comenta com en són, d'actuals... Per molt temps que hagi passat, la història es repeteix...)

Diapositiva 3

(Llegiu-ne el contingut i comenteu-lo.)

Diapositiva 4

Atur, pobresa, exclusió, desemparament, sense futur...

Diapositiva 5

L'esperança és l'últim que es perd...

Diapositiva 6

(Llegiu-ne el contingut i comenteu-lo.)

Diapositiva 7

Des de Càritas volem animar a construir i potenciar el fet comunitari, perquè aquest és l'únic camí d'humanització i d'esperança per donar solució als problemes socials del nostre món. Construir comunitats, grups humans solidaris, en què les persones estan vinculades les unes a les altres, perquè senten que la sort que pugui córrer el seu proïsme és la seva mateixa sort; el que li passa a ell, a mi també em passa (*cf. Ac 4, 32-35*).

Diapositives 8 i 9

(Llegiu-ne el contingut i comenteu-lo.)

Diapositiva 10

Ara veurem alguns testimonis d'esperança per ser conscients que molta gent, aquí i ara, està fent present, amb les seves vides senzillament, el nou món que anhelem. Aquests testimonis són una invitació a seguir el seus passos per sembrar esperança en aquest nostre món.

Diapositives 11 - 27

(Expliqueu-ne el contingut.)

Diapositiva 28

Un cop vistos els testimonis, volem convidar-te que tu siguis també una **persona d'esperança**; per això, des de Càritas, et proposem parlar l'idioma de l'Esperança.

Diapositives 29 - 34

(Se'n comenta el contingut. La manera de pronunciar cadascuna d'aquestes lletres simbòliques és fer el que s'indica a cada text explicatiu que les acompanya. Cadascú veurà personalment si el seu nivell de "pronunciació" és baix, mitjà, alt...)

Diapositiva 35

(Llegiu-ne el contingut.)

Diapositiva 36

Introduir en la vida de la persona sofrent algunes de les lletres de l'Esperança... és el camí de la seva guarició, perquè les persones recobrem l'esperança quan sentim que algú creu en nosaltres, en les nostres possibilitats, quan algú ens anima a treure el millor de nosaltres, a seguir lluitant, quan ens sentim acollits en un grup on ens fan costat, ens comprenen i ens ajuden, quan algú continua creient en nosaltres malgrat tots els nostres fracassos i dificultats.

Diapositiva 37

Si el nostre "jo" és un "jo" comunitari, i no individualista com el vol el model econòmic actual...

Si el nostre "jo" és un "jo preocupat pel bé comú", i no preocupat pel benestar particular com el vol la societat consumista...

Si el nostre "jo" és un "jo que creu en la utopia"... l'impacte de la nostra vida, allà on anem a parar, provocarà "ones" i "cercles" d'esperança que afectaran la nostra família, comunitat, societat...

Diapositiva 38

(Llegiu-ne el contingut.)

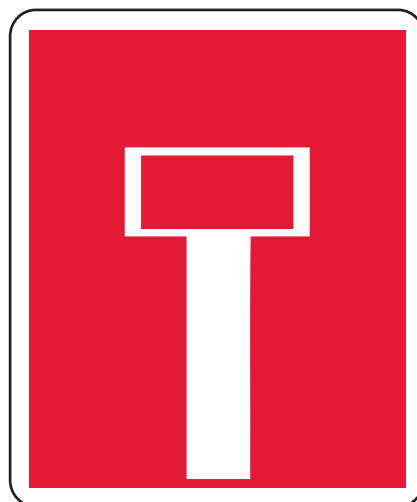
Document de treball 1

Obrir camins d'esperança

Cap a un nou model econòmic i social

És urgent un
canvi de sentit

El model econòmic actual
ha portat moltes persones
a un carreró sense sortida

El camí de la nostra història
és fet de pujades i baixades...
Moments de bonança...
Moments de crisi...
Si bé de la *bonança* no
se n'ha beneficiat tothom...
la *crisi* sí que ha afectat a
TOTHOM, i la *paguen* els més
pobres i vulnerables...

Però NO podem deixar-ho estar i quedar-nos
de braços plegats sense fer-hi res...

Viatgem "PRENYATS"
d'ESPERANÇA... Deixem que NEIXI!
(en nosaltres i al nostre voltant)

L'ESPERANÇA està en NOSALTRES, en la PARTICIPACIÓ, en la SOLIDARITAT, en el que portem DINS i posem en COMÚ.

Quan COMPARTIM... HI HA ESPERANÇA.
QUAN SOM i FEM COMUNITAT
HI HA ESPERANÇA. UNITS HI HA ESPERANÇA.

Aquesta ESPERANÇA ens conduirà a la destinació que tots desitgem... un lloc on totes les persones puguin VIURE AMB DIGNITAT... la dignitat dels fills i filles de Déu (treball, habitatge, sanitat, educació, igualtat... DRETS...).

A Càritas, aquesta Esperança es fonamenta en la PRESENCIA i la promesa de Déu per la qual *"esperem un cel nou i una terra nova on hi regni la JUSTÍCIA"* (2Pe 3, 13).

Per a nosaltres, la societat actual no és la ideal, el nostre cor pertany a la nova societat que esperem, on habita la JUSTÍCIA. Ara ens hi dirigim, i amb les nostres obres volem anticipar-la cada dia (cf. *Spe Salvi, 4b*).

Des de CÀRITAS et convidem a transitar
pels 8 camins oberts de l'ESPERANÇA

Un món nou s'obre pas ARA I AQUÍ

A-JO

**Alguns es passen la vida
cercant la FELICITAT...**

SOLIDARITAT 2014

E-TU

**...altres senzillament la
CREEN**

SÒNIA estava fent un curs per ser voluntària de Càritas. En preguntar-li el primer dia per què volia ser-ho, respongué amb el rostre somrient:

—Vaig créixer en una residència, perquè no tenia ningú que s'ocupés de mi. Quan ja la vaig deixar i em vaig posar a treballar, vaig patir una forta discapacitat que em deixà enfonsada i sense feina. Sense ningú a qui recórrer, algú m'aconsellà que em dirigís a Càritas. Em van acollir en un dels seus programes i em donaren molt d'afecte. Allò va durar uns anys, i finalment vaig poder tornar a ser jo mateixa i recuperar l'autonomia. Les persones de Càritas em van retornar l'alegria de viure. Gràcies a ells, avui puc mostrar aquest somriure, i vull regalar-lo i encomanar-lo com abans m'ho van fer a mi.

A-JO

**Alguns es passen la vida
cercant RIQUESES per a ells
mateixos...**

INTERIORITZAR VALORS humans i evangèlics 2014

E-TU

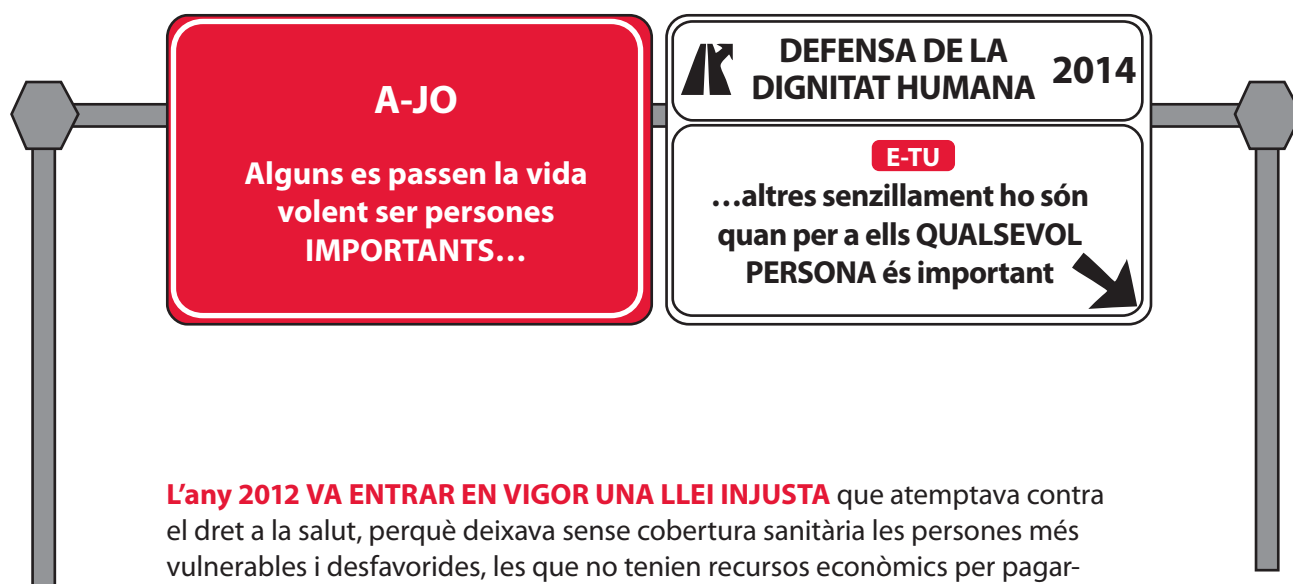
**...altres són senzillament una
riquesa de PERSONA
per als altres**

Testimoni de JOAQUÍN (voluntari)

Visc el voluntariat com un aprenentatge que m'ajuda molt a entendre el proïsme i tractar-lo com a mi mateix, com un germà a qui m'uneixen moltes coses; m'ajuda a saber compartir la vida. Ho visc des de la humilitat, m'ensenya a pensar que no sóc millor que la persona que està pitjor que jo, ni tampoc superior.

Ho visc des de la coherència amb la meua fe, crec que un Déu que està al carrer, en els actes que fem plegats, en com ens estimem. Crec que mirar els altres amb el cor... és l'únic que ens fa realment interessants... l'Amor ("... si no tic Amor no sóc res...") (1Co 13). Tot això m'enriqueix com a persona.

L'any 2012 VA ENTRAR EN VIGOR UNA LLEI INJUSTA que atemptava contra el dret a la salut, perquè deixava sense cobertura sanitària les persones més vulnerables i desfavorides, les que no tenien recursos econòmics per pagar-se una assegurança mèdica privada, o per pagar l'atenció sanitària o el seus tractaments. Càritas, davant aquest fet, realitzà una acció doble: amb altres organitzacions denuncià públicament aquesta situació lamentable que atemptava contra la salut de les persones; i, d'altra banda, va acompanyar cada cas particular que atenia cercant alternatives i possibles vies de solució d'urgència.

Estefania, malalta de càncer, després d'operar-se i rebre quimioteràpia, es va quedar sense cobertura sanitària per continuar el seguiment clínic en entrar en vigor la llei. Tenia permís de residència per circumstàncies excepcionals, però no havia cotitzat. Des de Càritas es van fer gestions davant l'Administració i s'aconseguí que obtingués la targeta sanitària.

En molts altres casos, Càritas ha donat resposta concreta assessorant, fent de mediador i pagant tractaments, com en el cas de l'Ouasim, malalt crònic de diabetis, que necessitava tractament d'insulina; o Sofia, que necessitava tractament per al glaucoma; o Soumaya, malalta de sida que no podia pagar les factures de l'hospital; o l'Albert, malalt d'epilèpsia, que no tenia seguiment mèdic ni diners per pagar-se els medicaments; o la Fàtima, que necessitava les vacunes per a l'al·lèrgia que pateix; o Raül, un home discapacitat que no podia pagar els medicaments (ja no eren gratuïts)...

O també el cas de l'Àlícia, una nena de 3 anys que pateix paràlisi cerebral i que necessitava una pròtesi ortopèdica que l'ajudés a caminar. Els seus pares només podien pagar una part dels 600 euros que costava la pròtesi. Amb la intervenció de Càritas s'aconseguí una petita ajuda pública, un descompte per part de l'empresa subministradora; la resta ho va pagar Càritas. I així es féu possible que l'Àlícia deixés d'arrossegat-se per terra i comencés a caminar.

I tants i tants casos de persones amb nom i cognoms, que han albirat una petita llum d'esperança quan han vist que no estan soles davant la situació de desesperament que pateixen, i que altres persones s'impliquen amb elles i plegades lluiten pel seu dret a la salut.

A-JO

**Alguns es passen la vida
volent CANVIAR el
món...**

COMPROMÍS PERSONAL 2014

E-TU

**...altres senzillament ho
fan canviant
PRIMER ELLS mateixos**

- *Persones que opten per viure senzillament fent un consum responsable, comprant només el que necessiten, sense caure en consumismes ni modes...*
- *Persones preocupades per consumir productes que siguin respectuosos amb el medi ambient.*
- *Persones sensibilitzades per adquirir productes del comerç just.*
- *Persones que decideixen posar els estalvis, o una part, a la banca ètica, per fer rendibles els diners invertint en empreses de finalitats socials o mediambientals.*

A-JO

**Alguns es passen la vida
buscant el seu PROPI
benestar...**

VOLUNTARIAT 2014

E-TU

**...altres senzillament el
troben preocupant-se
pel benestar dels seus
SEMBLANTS**

MÉS DE 65.000 VOLUNTARIS treballen a Càritas per donar esperança. Últimament ha ressaltat l'afluència de persones a Càritas amb la voluntat de col·laborar com a voluntaris o amb els seus donatius. Entre tanta bona gent, hi ha...

- Gent humil que fet una aportació econòmica malgrat anar ben justos.
- Gent que ha cedit temporalment cases seves buides per ajudar famílies amb problemes de desnonament.
- Empreses que han ofert gratuïtament els seus serveis o productes per a les necessitats de Càritas.
- Persones que havent estat elles mateixes ajudades per Càritas a sortir de l'exclusió, han volgut fer-se voluntàries, com Khalid, una persona sense llar que ho va perdre tot per culpa de la seva addicció a l'alcohol. Amb l'ajuda de Càritas va aconseguir una vida normalitzada i ara desitja fer als altres el bé rebut per ell.

A-JO

Alguns es passen la vida lamentant-se de les MALES NOTÍCIES del món de cada dia...

ACTUAR MOBILITZAR-SE 2014

E-TU

...altres intenten senzillament ser BONA NOTÍCIA en el seu món cada dia

ELVIRA, MENCHU, PEPA, SARA, ÀLEX I CISCO van decidir actuar i mobilitzar-se per muntar un petit EQUIP D'OCUPACIÓ a la seva Càritas parroquial. El més important per a ells és acompanyar bé les persones, animar-les i ser-hi propers.

Atenen 85 persones, les orienten sobre com han de fer el currículum, les assessoren sobre com anar a una entrevista de feina, els informen sobre on poden cercar ofertes de treball, els ofereixen cursos d'autoestima perquè adquireixin més confiança en elles mateixes. Un dels projectes que volen endegar és una cooperativa de neteja... **Carles**, de 55 anys, es quedà sense feina... "Em van ensenyar a buscar feina d'una manera més racional, fent-me centrar en les meves possibilitats reals, em van ajudar a estructurar millor el currículum, i, el més important, allà vaig trobar ajuda moral i ànims per confiar en mi mateix. Gràcies a aquesta empenta, vaig trobar feina."

A-JO

Alguns es passen la vida buscant ser PODEROSOS...

ENFORTIR LA COSA COMUNITÀRIA 2014

E-TU

...altres senzillament s'UNEIXEN ben fort els uns amb els altres

GUILLERMO, un immigrant colombià, treballava en un poblet de la costa valenciana. Quan feia un any que s'hi estava, es va posar greument malalt. Necessitava un transplantament de medul·la per poder-se curar de la leucèmia que patia. Com que tenia molts germans a Colòmbia, els metges van aconsellar buscar entre ells una medul·la compatible.

Tirar endavant aquest procés suposava molts diners. L'equip de Càritas que va recollir aquesta necessitat va implicar tota la comunitat parroquial per recaptar fons per pagar les anàlisis de compatibilitat de les medul·les dels germans del Guillermo, a Colòmbia, i després pagar el viatge del germà compatible que oferiria la medul·la. Tota la comunitat es bolcà en aquesta necessitat i amb l'esforç de tots el procés va reeixir.

Durant el llarg postoperatori, per tal que la muller del Guillermo el pogués cuidar a l'hospital, diverses famílies de la comunitat parroquial s'encarregaren de tenir cura del fill menut del Guillermo. Això creà un vincle pregon entre el Guillermo i família i la comunitat de la qual començaren a formar part. Van notar tot el suport i es sentiren enfortits en tots els problemes que els anaren sorgint al llarg dels anys,

Per circumstàncies familiars i per la crisi, l'any 2013 el Guillermo i la seva família van haver de tornar a casa al cap d'11 anys d'estar-se a Espanya. En una Eucaristia, tota la comunitat parroquial els acomiadà, plens de tristesa pel vincle tan fort que havien creat, i el Guillermo i família van poder donar les gràcies per tots els béns rebuts i per haver estat acollits com a germans.

A-JO

Alguns es passen la vida tractant de millorar més i més les seves **COMODITATS**...

TREBALLAR PER LA JUSTÍCIA 2014

E-TU

...altres tracten senzillament de millorar els **DRETS** de les seves comunitats

DAVANT EL DRAMA DELS DESNONAMENTS o el risc de pèrdua de vivenda per part de les famílies més vulnerables, les més de 6.000 Càritas parroquials de l'Estat espanyol, amb el suport de les Càritas Diocesanes, estan a primera línia diàriament intentant acompanyar cada cas particular i respondre-hi assessorant jurídicament, fent de mediador entre les parts, intervenint econòmicament amb pagament de lloguer i quotes, buscant alternatives, donant suport moral i denunciant públicament aquestes situacions, demanant canvis legislatius i demanant també que es fomentin els lloguers socials entre els col·lectius més vulnerables.

Rocío i els seus fills estaven a punt de ser desnonats per impagament de 4 mesos de lloguer. En l'últim moment va acudir a la Càritas parroquial del seu poble cercant auxili. L'equip de Càritas va valorar el cas i immediatament es féu càrrec del deute i dels costos judicials. El desnonament es va paralitzar i es féu una mediació perquè es firmés un nou contracte d'arrendament que permetés a Rocío i els fills romandre al mateix domicili.

Una Càritas Diocesana ja ha frenat 300 desnonaments en un any des que va posar en marxa un Servei de Mediació de l'Habitatge. En aquest temps va atendre 1.300 famílies, de les quals més del 70 per cent han aconseguit romandre a casa seva, i la resta continua negociant amb bancs i propietaris.

Tot això és una petita mostra de la feina constant dels equips de Càritas, que tracten d'infondre esperança, en la mesura de les seves possibilitats i limitacions, mobilitzant els recursos de les seves comunitats.

"De l'esperança d'aquestes persones [...] ha brotat Esperança per a altres que vivien en la foscor i sense esperança. En ells s'ha demostrat que aquesta nova vida [...] suscita vida per als altres. [...] la seva vida i el seu comportament són de fet una «prova» que les realitats futures, la promesa de Crist (d'un cel nou i d'una terra nova), no és només una realitat esperada sinó una verdadera presència" (Spe Salvi 8).

Preguntes per a la reflexió i el diàleg

1. Què és el que t'ha cridat més l'atenció, què és el que t'ha fet pensar més d'aquest document?
2. Quina frase o idea que parla sobre l'Esperança ressaltaries d'aquest document?
3. Què voldries comentar o destacar dels testimonis que apareixen aquí?
4. Dels 8 camins de l'Esperança que s'indiquen en els senyals de sortida de l'autopista del JO, quins són els 3 camins d'Esperança que et semblen més necessaris que les persones visquin, recorrin i practiquin perquè el món en què vivim tingui Esperança? Per què?
5. Tria dels 8 camins de l'Esperança els tres amb què t'agradaria que els altres t'identifiquessin o recordessin quan te'n vagis d'aquest món. Explica per què els has triat i en quina mesura t'esforces cada dia a posar-los en pràctica.
6. Se t'acudeix algun altre camí de l'Esperança a més dels 8 que apareixen en els senyals del document?
7. Un altre món s'obre pas ara i aquí.

Mira al teu voltant més proper cercant persones conegudes teves, o properes a tu, que podrien ser, amb la seva forma de viure i actuar, testimoni senzill d'algun d'aquests 8 camins de l'Esperança. **Quins noms et vénen al cap?** (Doneu-vos un moment per pensar-ho, i després, qui vulgui, pot donar un breu testimoni per a algun d'aquests 8 camins de l'Esperança.)

Seria bo que quan vegis les persones que has anomenat en aquesta pregunta, els diguis que per a tu són persones d'Esperança, i els donis les gràcies pel testimoni que donen, per senzill que sembli.

8. Llegeix amb calma aquestes deu citacions i tria les dues que voldries fer teves i tenir sempre presents, a manera de far, estímul o recordatori permanent, que et serveixin com a conclusió de tot el que hem vist i treballat en aquest document.

- "Mai no serà tard per buscar un món millor i nou, si hi posem tot el coratge i l'esperança" (Alfred Tennyson).
- "Molta gent petita, en molts lloc petits, fent moltes coses petites... poden canviar el món" (Eduardo Galeano).
- "Sóc testimoni que és possible canviar aquest món. El món necessita més mans. Posar fi a la pobresa extrema no és un somni. És una realitat possible. Hi ha Esperança" (Vicente Ferrer).
- "Somni que se somia sol, pot ser pura il·lusió. Somni que se somia plegats, senyal de solució. Un altre món arribarà si el somiem plegats i ens esforcem a fer-lo" (Hélder Câmara).
- "Perquè sorgeixi allò possible cal intentar una vegada i una altra l'impossible" (Hermann Hesse).
- "No tenim a les nostres mans la solució dels problemes del món. Però davant els problemes del món tenim les nostres mans. Al final dels temps, Déu ens mirarà les mans" (Teresa de Calcuta).
- "No em resigno que, quan jo mori, el món continuï com si jo no hi hagués viscut" (Pedro Arrupe).
- "Hi ha una gran diferència entre la gent que espera un miracle i la gent que el produeix" (Anònim).
- "Només que hagi ajudat una sola persona a tenir esperança, ja no hauré viscut en va" (Martin Luther King).
- "No deixeu que res ni ningú us arrabassi l'Esperança" (Papa Francesc).

Document de treball 2

Com parlar l'idioma de l'esperança?

Per iniciar el tema l'animador farà la dinàmica dels maons, que es basa en aquesta citació de Hélder Câmara, arquebisbe brasiler símbol de l'Església dels pobres:

"Farem possible un altre món si el somiem plegats, i ens esforcem entre tots per fer-lo realitat. Somni que se somia sol, pot ser pura il·lusió; somni que somiem plegats, és senyar de solució".

Amb aquesta citació d'un gran compromès amb els pobres i un gran defensor dels seus drets, volem provocar entre els membres del grup un diàleg crític sobre com veuen la situació del món actual, i com és aquest altre possible món que somien, i en quina mesura estan compromesos, personalment i comunitàriament, a intentar fer-lo. Somiem plegats o somiem individualment, o potser ja no somiem? ¿Ens han pres la capacitat de somiar en la utopia o n'estem més convençuts?

Passos de la dinàmica:

- L'animador dividirà la cita de Hélder Câmara en tantes parts com persones hi ha en el seu grup (pot dividir-la en grups de tres paraules, o de dues, segons el nombre de components del grup. Si són molts, poden formar-se parelles i assignar un tros de frase a cadascuna).
- Després, amb folis de color vermell, retallarà trossos amb forma de maó. En farà tants com persones hi ha al grup (o parts en què ha dividit la citació), i escriurà a l'interior de cada maó una part de la citació.

Per facilitar que després puguin recompondre la citació, és important que posem clarament les cometes d'inici i de final de la citació. És molt important també que la primera frase que acaba al primer punt i seguit l'escrivim de color negre, i la frase que acaba amb el punt i final i les cometes l'escrivim de color blau, per exemple, per així poder-les distingir i facilitar el recompondre-la. (També es pot fer que els maons de cada frase o oració que componen la citació siguin de colors diferents per així distingir-les). Fet això, repartirà els maons a cada membre del grup.

- c) La dinàmica consisteix a compondre la frase correctament en un termini de 10 minuts, per part de cada grup. Per fer-ho no poden desprendre's del maó, el portaran enganxat al pit. Hauran de buscar-se i ajuntar-se els uns amb els altres per anar veient l'ordre dels maons, i col·locar-se físicament al costat de qui li correspongui. (*L'animador els podrà dir la pista de les cometes i els colors per distingir les dues frases de la citació.*) Mentrestant, l'animador observarà com es comporta cada persona durant la dinàmica; es fixarà en si hi ha actituds passives, actituds de col·laboració, de cooperació; es fixarà en com és el diàleg, si s'escolten, si deixen opinar els altres i participar a tothom per igual, si tenen iniciativa, si s'organitzen bé, etcètera.
- d) Un cop acabat el termini de temps, l'animador comprovarà si han aconseguit formar la frase o no. Si ho han aconseguit, l'animador els dirà que van per bon camí per fer aquest món millor, perquè s'han esforçat a cooperar, col·laborar, i remarcarà aquelles actituds i comportaments que han fet possible compondre la citació, els mateixos que faran possible la construcció d'un món nou.

Si no han aconseguit formar la citació, els dirà que fer un altre món no és pas una tasca fàcil, només cal veure el món actual... El que els ha passat és símbol del que passa a la realitat del nostre món. L'animador pot comentar el que ha observat i que potser ha estat la causa de no haver aconseguit compondre la frase, i que això pot ser el reflex del que passa al món i el que fa que sigui tan difícil que canviï; quan som molts, és difícil organitzar-se, posar-se d'acord, els problemes són molt complexos, cadascú pensa d'una manera...

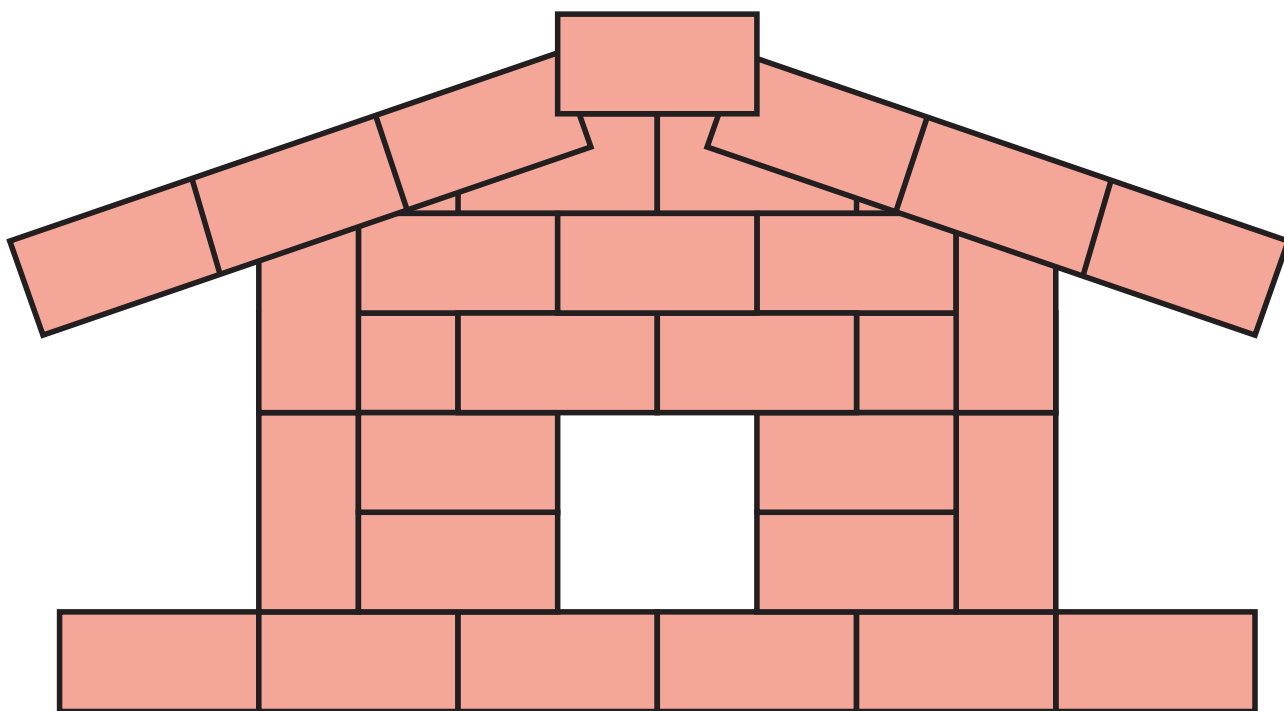
- e) Tot seguit l'animador farà la reflexió següent:

"Cadascun de nosaltres, quan arribem a aquest món, és com si portéssim simbòlicament un maó per contribuir a construir un món millor. Cada infant que neix és enviat per Déu amb la missió de fer un món més humà. ¿Què hem fet amb el nostre maó? ¿En quina obra el col·loquem? ¿Que construïm?

Un maó solitari poca cosa pot fer. Ens necessitem els uns als altres per construir alguna cosa que sigui consistent i sòlida. Tampoc podem construir res sense un plànol que guiï l'obra. Necessitem unir-nos als qui volen construir el mateix que nosaltres, amb els mateixos plànols d'obra. ¿Amb qui ens estem ajuntant? ¿Què construïm pel que fa a la família, pel que fa a la comunitat...?

Si volem construir un món millor és perquè el món que hi ha ara no ens agrada. Ara ens ajuntarem per grups de 5 persones, les que ja estàveu juntes per formar la citació, i darrere d'un o més dels vostres maons escriureu tot allò que no us agrada d'aquest món i de la societat, allò que voldríeu esborrar, el que us causa indignació, allò que considereu injust. Quan ho tingueu anotat, escriureu a continuació una frase que sintetitzi com seria el món ideal que somieu."

Es farà una posada en comú. Quan cada grup exposi el que no els agrada d'aquest món i com és el món amb què somien, aniran deixant a terra els maons en els quals ho han escrit, però de tal forma que entre tots els maons de tots els grups construeixin una casa.

L'animador, assenyalant la casa que han construït, dirà el següent:

"Per fer realitat els nostres somnis de fer un món millor, una llar per a tothom, des de Càritas se'ns proposa parlar «l'idioma de l'Esperança». Un idioma les paraules del qual no es pronuncien amb la boca sinó amb les obres que surten del cor".

Dit això, els lliurarà la fotocòpia del document-proposta que hi ha a continuació, en què s'explica en què consisteix **l'idioma de l'Esperança** que els proposa Càritas. L'animador ho comentarà i tot seguit es reuniran els mateixos grups per respondre les preguntes que aquí se'ls plantegen. Després es farà una posada en comú.

Més propostes de treball possible amb l'IDIOMA de l'ESPERANÇA

- També hi ha la possibilitat que el document en què es proposa l'Idioma de l'Esperança es treballi directament, sense haver de fer la dinàmica dels maons amb la citació de Hélder Câmara. En aquest cas, l'animador començarà directament amb la proposta de l'Idioma de l'Esperança, donant fotocopiats els fulls corresponents que hi ha a continuació, en els quals s'explica aquest idioma.
- Un cop presentat i treballat el document sobre l'Idioma de l'Esperança, hi ha la possibilitat que, en reunions posteriors i si disposeu de temps per fer-ho, aprofundiu en els continguts de cadascuna de les cinc lletres simbòliques, és a dir, tenir la possibilitat de "millorar en la pronunciació" de cada lletra, com qui vol aprendre millor un idioma i se li ofereix una classe especial. Per aprofundir i millorar en la pronunciació de l'Idioma de l'Esperança:

Les lletres:

s'aprofundeixen en el **document de treball 3** titulat "*Per a qui té set d'Esperança: la font de l'Esperança de Càritas*".

Les lletres:

s'aprofundeixen en el **document de treball 4** titulat "*Per a qui vol mirar amb Esperança: la mirada d'Esperança de Càritas*".

La lletra:

s'aprofundeix en el **document de treball 5** titulat "*Constructors de comunitat d'Esperança: pistes de Càritas*".

Des de Càritas et proposem parlar

L'IDIOMA DE L'ESPERANÇA

perquè despertis esperança i vida en aquells que viuen amb el futur amenaçat, abatuts, descoratjats... i avancis el món nou que esperem.

Així és com s'escriu...

l'ídioma de l'esperança

Vols saber com es pronuncien les lletres?

Vols saber si ja el parles...?

La primera lletra és aquesta i és així com es pronuncia:

Tenir un cor que CREU en la UTOPIA d'un món millor, d'una persona millor.

Amb un fonament creient (1Pe 1, 21), o un fonament humà, es té la confiança que el mal, la injustícia, el sense sentit, el fracàs i la infelicitat no tenen l'última paraula.

La bondat, el bé, el que és just, la força del que dona vida i felicitat, la força de la veritat, sempre acaben vencent, tenen sempre l'última paraula.

Marca amb una creu el teu nivell de pronunciació d'aquesta vocal:

És a dir, ¿en quina mesura creus el que es diu aquí?

Alt

☐

Mitjà

☐

Baix

☐

Nul

☐

La segona lletra és aquesta i és així com es pronuncia:

Mirar amb Esperança els problemes de la persona amb què et trobes.

Només es mira amb esperança quan es mira amb el cor. Només així es poden veure petits signes de vida en allò que semblava mort, sense sortida.

La mirada del cor (amor compromès) descobreix sempre les potencialitats ocultes, les possibilitats per desenvolupar-les i hi creu sempre; aleshores la persona es compromet a fer realitat allò que veiem com a possible.

"Talita cum... Noia, aixeca't" (Mc 5, 41).

Marca amb una creu el teu nivell de pronunciació d'aquesta vocal:

És a dir, ¿en quina mesura creus el que es diu aquí?

Alt

☐

Mitjà

☐

Baix

☐

Nul

☐

La tercera lletra és aquesta i és així com es pronuncia:

Encendre, avivar els recursos personals de qui pateix un tràngol.

*Perquè neixi en la persona una actitud de lluita i treball de superació.
Que li faci obrir nous camins per sortir de la situació que pateix.*

"Només que tinguéssiu fe... res us resultaria impossible" (Mt 17, 20).

Marca amb una creu el teu nivell de pronunciació d'aquesta vocal:

És a dir, ¿en quina mesura creus el que es diu aquí?

Alt

☐

Mitjà

☐

Baix

☐

Nul

☐

La quarta lletra és aquesta i és així com es pronuncia:

Fer-se costat en tot el fet comunitari per afrontar els problemes socials que assolen el nostre món i donar-hi solució.

Potenciar els llaços que UNENEIXEN fraternalment i solidàriament per formar comunitat compromesa amb la causa social, per defensar i reivindicar els drets fonamentals.

Contribuir a crear ZONES ALLIBERADES, espais on es pugui respirar humanitat, on la persona ferida o vulnerable pugui dignificar-se, normalitzar-se, on es faci evident que ja és possible viure i relacionar-se d'una altra manera.

"Vine i ho veuràs" (Jn 1, 46). "Ningú d'entre ells no vivia en la indigència" (Ac 4, 32-35).

Marca amb una creu el teu nivell de pronunciació d'aquesta vocal:

És a dir, ¿en quina mesura creus el que es diu aquí?

Alt

☐

Mitjà

☐

Baix

☐

Nul

☐

La cinquena lletra és aquesta i és així com es pronuncia:

Perseverar en la tempesta del fracàs, de la dificultat, de la incertesa que fa naufragar.

u

No temeu, no perdeu la pau, creiem en la UTOPIA, per això tenim la convicció que els esforços per fer un món millor, una persona millor, no seran debades. A més, els creients ens sentim en bones mans, sabem de qui ens hem refiat (2Tm 1, 12).

"Ell ens dóna al possibilitat de perseverar dia a dia sense perdre l'impuls de l'Esperança... en ell tenim la garantia que existeix allò que esperem en el més íntim del nostre ésser" (Spe Salvi 31).

Marca amb una creu el teu nivell de pronunciació d'aquesta vocal:

És a dir, ¿en quina mesura creus el que es diu aquí?

Alt

☐

Mitjà

☐

Baix

☐

Nul

☐

Si ens esforcem a parlar aquest idioma, farem possible que persones com aquestes:

persona **empobrida**

persona **famolencia**

persona **abatuda**

persona **desnonada**

persona **exclosa**

persona **desfavorida**

persona **sense feina**

persona **marginada**

persona **necessitada**

persona **prostituída**

persona **deprimida**

persona **addicta**

persona **empresonada**

(etcètera)

Formeu petits grups, o si ho preferiu,
un gran grup, i responeu les preguntes següents:

1. Quin és el teu nivell de pronunciació en cadascuna de les 5 lletres simbòliques de l'idioma de l'Esperança? Quines pronuncies millor i quines no tant?
2. Per aprendre un idioma, no hi ha res com anar al país on es parla i escoltar els nadius com pronuncien les paraules, estar atents al seu so i encomanar-se de l'accent. ¿On podríeu anar, o quin podria ser el millor lloc, per aprendre o millorar la pronunciació d'aquest idioma?
3. Si haguessis de triar-ne una, quina lletra simbòlica t'agradaria acabar pronunciant a la perfecció durant tota la vida? Per què?
4. Recorda algun dels moments més dolents o durs que hagis viscut, i després pensa aquesta pregunta: Recordes algú que en aquells moments et parlés amb alguna de les lletres simbòliques de l'idioma de l'Esperança, i et retornés l'esperança, t'ajudés a aixecar-te i superar aquella situació?
5. Escriu el teu nom utilitzant les lletres de l'idioma de l'Esperança. El teu nom propi escrit amb aquestes lletres et marcarà el teu camí particular per ser persona d'esperança al teu volant *(Per exemple, si tradueixo el meu nom "Josep" a l'idioma de l'Esperança, la "o" i la "e" les escriuré segons aquest idioma i el seu significat serà el que significarà el meu nom Josep = persona que allà on es troba potencia els lligams que uneixen fraternalment i solidàriament. Li agrada unir-se als altres per defensar els drets dels més empobrits. Contribueix a crear espais comunitaris en els quals es pot respirar humanitat. Mira amb esperança totes les persones amb què es troba, sap veure-hi les potencialitats ocultes.)* Podries dir el que significa el teu nom escrit en l'idioma de l'Esperança? En quina mesura ets el que significa el teu nom?
6. Se t'acudeix alguna altra lletra per afegir a l'idioma de l'Esperança? ¿Com s'escriuria i com es pronunciarà simbòlicament? (Intenta de dir-ne una com a mínim.)
7. Fent servir les lletres de l'idioma de l'Esperança, escriu el nom del problema o de la situació que et preocupa més, o el nom de la persona propera a tu que viu una situació difícil. Les lletres que utilitzis en el seu nom et donaran una pista de per on pots començar a ser despertador d'esperança. Si vols, pots compartir-ho amb el grup.

Document de treball 3

Per a qui té set d'esperança

La font d'esperança de Càritas

Cada persona té les seves raons en què basar la seva esperança, utopia, somnis... raons que es convertiran en far que orienti, animi, estimuli i marqui el seu camí. Aquí oferim les raons de l'esperança de Càritas, de l'esperança que estimula, encoratja i marca el caminar i l'actuar de les persones que la componen, persones enviades per la comunitat cristiana per realitzar, en el seu nom, l'acció social i caritativa a favor dels últims i més desfavorits; persones que intenten fer possible el somni, la utopia, l'esperança de l'Església d'aconseguir un món més just, fratern i solidari, reflex del regne de Déu esperat.

Amb aquestes raons que presentem a continuació, volem convidar que tothom es plantegi quines són les seves raons per a l'esperança, quina és la seva esperança més pregonada, els somnis més vitals, la utopia que persegueix en la vida i què la sustenta.

Raons per entendre l'esperança i la utopia que mouen Càritas

Les persones som éssers que esperem, som essencialment projecte de futur. Viure sense esperança seria desintegrar-se com a persona, com està mort en vida. El pensador grec Tales de Milet deia ja al segle VII a.C. que *"l'esperança és l'únic bé comú a tots els éssers humans, i aquells que ho han perdut tot encara la posseeixen"*. L'esperança és l'últim que es perd. L'Esperança és una actitud purament humana que ens fa desitjar intensament alguna cosa, tenint la confiança que la podrem aconseguir.

Al llarg de la nostra existència, les persones tenim moltes esperances, més grans o més petites, diferents segons els períodes de la vida. A voltes pot semblar que una d'aquestes esperances ens omple totalment i que no en necessitem cap més. En temps de joventut pot ser l'esperança d'un amor gran i satisfactori; més endavant, l'esperança d'una bona situació professional o l'esperança d'un èxit determinant per a la nostra vida. Tanmateix, quan aquestes esperances es compleixen (o es frustren...), es comprova que en realitat això no ho era tot. L'ésser humà necessita una esperança que vagi sempre més enllà; sempre aspirem a més (cf. *Spe Salvi 30*).

a) El fonament de l'esperança de Càritas

Des de Càritas, des de la comunitat cristiana, tenim la convicció que *"qui no coneix Déu, encara que tingui moltes esperances, en el fons està sense la gran esperança que sosté tota la vida, que resisteix malgrat totes les desil·lusions; aquesta esperança només pot ser Déu, el Déu que ens ha estimat i que ens continua estimant fins a l'extrem. Qui ha estat tocat per l'amor de Déu comença a intuir què vol dir la paraula esperança"* (Spe Salvi 27).

Si l'experiència humana de sentir-nos estimats gratuïtament per algú ja ens transforma, ens omple, ens amara d'esperança, de projecte de futur, de confiança... el tenir l'experiència de sentir-nos estimats pel Déu que habita en el més pregon del nostre ésser, el Deu Pare-Mare de Jesús, *"l'Abba"*, ens inunda d'una esperança desbordant i ens envaeix una confiança i una certesa de saber que la nostra vida està en bones mans, que hi ha un futur il·lusionant sobre nosaltres..., un futur que arriba fins a l'eternitat, perquè cadascun de nosaltres som una cosa molt valuosa i preuada pel nostre Creador.

b) La pista de la senzillesa per accedir a aquesta Esperança

Com podem accedir a aquesta experiència de trobada amb l'amor de Déu que ens habita? Com podem beure d'aquesta font d'Esperança que en brolla? Jesús mateix ens dóna la pista: *"En aquell mateix moment, Jesús, ple de la joia de l'Esperit Sant, digué: T'enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has revelat als senzills tot això que has amagat als savis i entesos"* (Lc 10, 21).

Els qui estan plens de si mateixos difícilment es trobaran amb el Déu que els habita en el més íntim del seu ésser; per aquesta raó les persones senzilles i humils són les que tenen més facilitat per trobar-se amb el regal que tots portem dins. S'han després del seu ego, del seu estar centrats en el seu "jo", del seu món d'interessos, de buscar grandeses i distincions. No hi cap l'orgull, en aquestes persones, ni la supèrbia, la prepotència, l'estarrufament, perquè són molt conscients de la seva fragilitat i vulnerabilitat. Es coneixen bé a elles mateixes, i també les seves qualitats i limitacions, les pobreses i carències, i tot plegat les fa estar en una actitud vital d'obertura a la transcendència, perquè en elles mateixes no troben la seva consistència.

Quan una persona es nota necessitada existencialment, està més predisposada a estar a l'escolta, i és des d'aquesta senzillesa i humilitat de cor que pot percebre i escoltar la presència del Déu que ens habita i embolcalla. Així ha estat la vivència de tantes i tantes persones senzilles i humils que al llarg de la història han experimentat la salvació de Déu en la seva vida: *"Tu ets el Déu dels humils, l'auxili dels febles, el defensor dels dèbils, el protector dels rebutjats, el salvador dels qui han perdut tota esperança"* (Jdt 9, 11).

c) A què ens porta aquesta Esperança

Aquesta esperança que en nosaltres ha nascut fruit d'aquest Amor experimentat, ens fa sentir salvats, i això no ens ho podem guardar per a nosaltres sols. Volem que aquesta esperança arribi i s'encomani a tothom (cf. *Spe Salvi* 3).

No és una esperança individualista que ens tanca en nosaltres mateixos, sinó comunitària. La salvació és una realitat comunitària (cf. *Spe Salvi* 14), perquè l'amor que experimentem i que ens fa estar profundament units a Jesús de Nazaret, l'iniciador del Regne, ens compromet en favor dels altres, ens fa sentir responsables de l'altre, el nostre proïsme i germà, la seva sort és la nostra sort (cf. *Spe Salvi* 28). Ens llança a actuar com Jesús, que despertava esperança entre la gent senzilla, humil i pobre; amb la seva acció feia present el Regne.

Som testimonis que "qui té esperança viu d'una altra manera; se li ha donat una vida Nova" (*Spe Salvi* 2). Fins i tot al bell mig de les situacions més difícils i obscures, més conflictives i injustes, els cristians que han experimentat aquesta trobada tan íntima en les seves vides, romanen fermes en el seu compromís per fer present el Regne amb la seva vida, car posen tota la confiança en Déu, sabent que el mal no té mai l'última paraula. Posen tota la seva seguretat i confiança en el Déu que els habita i els sosté. Viuen l'experiència del mal no com un obstacle fatal que els destrueix o paralitza, sinó com a oportunitat per viure més intensament l'amor i la força de Déu en l'entranya més oculta del món. El que podria ser font de fracàs i de mort, es viu com a oportunitat de creixement humà i de fe confiada.

L'esperança cristiana no és espera passiva del futur, ni resignació conformista, ni tampoc es redueix a un optimisme ingenu. La nostra esperança brolla de la confiança que posem en Déu que ens ha estimat personalment, confiança amb la qual afrontem la realitat serenament, sense deixar que el pes de les dificultats ens esclafi i intentant canviar el que es pot canviar. La nostra esperança se sosté amb la certesa que "*si tenim Déu amb nosaltres, qui tindrem en contra?*" (*Rm* 8, 31).

Així que a Càritas, l'esperança es fonamenta en aquesta presència de Déu en cadascun de nosaltres i en la seva promesa per la qual "*esperem un cel nou i una terra on regnarà la justícia*" (*2Pe* 3, 13). Anhelem que el Regne de Déu que inicià Jesús amb el seu estil de viure i obrar, amb la seva mort i resurrecció, es faci realitat en tota la seva plenitud.

Aquest Regne de Déu no és un més enllà imaginari, situat en un futur que no arriba mai. Està present allò on Ell és estimat i on el seu amor ens arriba, on hi ha Amor, justícia, fraternitat, solidaritat, humanització. Només el seu amor ens dóna la possibilitat de perseverar dia a dia amb tota la senzillesa, sense perdre l'impuls d'esperança, vivint en un món que per la seva naturalesa és imperfecte (cf. *Spe Salvi* 31).

Els cristians reconeixem que la societat actual no és pas el nostre ideal, que és molt imperfecta, molt injusta i desigual. Som conscients de pertànyer a la nova societat que esperem, on regnarà la Justícia (*2Pe* 3, 13). Ara caminem cap a ella, i amb les nostres obres intentem d'anticipar-la cada dia en el nostre caminar per aquesta vida (cf. *Spe Salvi* 4).

El món, tal com existeix en el present, no respon al projecte de Déu. El món nou que s'ha iniciat amb la resurrecció de Jesús, un món nou, alliberat i gloriós, està encara per arribar en plenitud. Els sofriments del món present són com els gemecs que ja preanuncien el naixement d'aquest món totalment lliure i renovat.

Els creients, gràcies al regal de la fe, de la trobada amb Déu, hem rebut les primícies, posseïm ja l'anticipació i la garantia de la plena realització de la salvació. Esperem la transformació del món i de la nostra existència, i des d'ara participem d'aquesta condició d'alliberament final: "*Hem estat salvats, però només en esperança*" (*Rm* 8, 24-25).

Viure amb aquesta esperança és confiar en Déu i perseverar amb fidelitat en la fe. Esperar és tenir capacitat per veure-hi, fins i tot si els nostres ulls no hi veuen. És recuperar la nostra capacitat de somiar un món millor per a tothom, és qüestionar les estructures i les ideologies inhumanes que fan infelices tantes persones, i col·laborar activament perquè neixi un món nou i alliberat. Esperar és descobrir i acollir cada dia la força de vida de Jesús Ressuscitat, que fa nou aquest món amb la força del seu Esperit Sant.

Només des d'aquesta esperança tenim la certesa, en nosaltres, que malgrat totes les frustracions i fracassos, la nostra vida personal i la història en el seu conjunt estan custodiades pel poder indestructible de l'Amor, i si bé de moment encara no entenem res, sabem que per a Déu tenen sentit i importància. Mai no ens deixa de la mà. Només una esperança així pot donar encara ànim per actuar... *"esperant contra tota esperança"* (Rm 4, 28) (cf. Spe Salvi 35).

La nostra esperança que brolla de la fe ens garanteix que totes les nostres inquietuds, neguits i entrega incondicional per construir un món millor, més solidari, just i humà, no seran inútils.

En això es basa l'esperança que mou el fer de Càritas, l'acció social de l'Església. Rere les moltes accions i compromisos visibles de Càritas, hi ha la font d'aquesta esperança que nodreix i dinamitza tota la seva acció social i caritativa.

Acabem fent nostres aquestes paraules del papa Francesc:

"No us deixeu vèncer pel desànim. La nostra alegria no és res que neixi de tenir tantes coses, sinó d'haver trobat una persona, Jesús, que està entre nosaltres; neix de saber que amb ell mai no estarem sols, àdhuc en els moments difícils, encara que el camí de la vida ensopegui amb problemes i obstacles que semblin insuperables. Seguim Crist. Nosaltres acompanyem, seguim Jesús, però sobretot sabem que ell ens acompanya i ens carrega a les seves espatlles: en això rau la nostra alegria, l'esperança que hem de portar en aquest nostre món. I, si us plau, no deixeu que res us arrabassi l'esperança, no deixeu que res robi l'esperança. La que ens dona Jesús"

(Diumenge de Rams 2013).

Preguntes per a la reflexió i el diàleg

1. Quines tres o quatre frases o quatre textos ressaltaries pel que t'han suggerit, aportat o cridat l'atenció?
2. Continuaria fent i sent el mateix Càritas si no tingués aquesta esperança? Per què?
3. Del contingut del que s'ha exposat aquí, en què t'identifiques, coincideixes o participes per experiència? Amb què t'agradaria identificar-te més, experimentar més? De què tens set?
4. Quina és l'esperança o la utopia que tens o que persegueixes en la teva vida? Quines raons la sustenten, l'alimenten, la reafirmen, és a dir, per què esperes el que esperes malgrat tot?

Document de treball 4

Per a qui vol mirar amb esperança

La mirada d'esperança de Càritas

Per introduir aquest tema explicarem el que passa amb el bambú japonès. Serà com una metàfora que ens suggereix el que podria ser mirar i actuar amb Esperança davant els problemes o incerteses que patim a la vida, o davant els problemes de les persones que ens trobem cada dia, o davant els fets o realitats històrics que hem d'afrontar.

Hi ha alguna cosa de sorprenent en el bambú japonès i que el transforma en no apte per a impacients. Plantes la llavor, hi poses adob i t'ocupes de regar-la regularment. Durant els primers mesos no passa res de remarcable; en realitat no passa res durant els primers set anys, fins al punt que un cultivador inexpert pensaria que les llavors eren estèrils.

Tanmateix, al setè any, en un període de només sis setmanes, la planta de bambú creix fins a 30 metres. ¿És que només tarda sis setmanes a créixer? No. El que passa és que necessitava set anys i sis setmanes per desenvolupar-se.

Durant aquests set anys d'aparent inactivitat, el bambú generava un complex sistema d'arrels que li permetien sostenir el creixement que vindria al cap de set anys.

Mirar amb esperança és veure més enllà de les aparences amb què se'ns presenten les persones o els fets que passen al nostre voltant, o les situacions personals que vivim.

Mirar amb esperança és veure més enllà de l'aparença de deteriorament en una persona o situació, veure més enllà del seu fracàs, de la seva limitació, de la seva degradació, de la seva debilitat, de la seva misèria o de la seva conflictivitat, o de la seva problemàtica, sigui la que sigui. És tractar de veure que hi ha petits signes de vida on sembla que tot és mort, sense sortida. Si no fos així, diríem immediatament: aquí no hi ha solució, no hi ha sortida, és impossible que res canviï, sempre serà així, no val la pena esforçar-s'hi.

El mirar amb esperança és un mirar amb el cor, i quan es mira des del cor, es descobreixen ben aviat les potencialitats ocultes, les possibilitats per desenvolupar, per estimular. És quan comencem a creure que és possible, que hi ha futur, que hi ha llavors amagades en la foscor del problema o esdeveniment, només cal que les cultivem amb paciència i deixar que creixin al seu ritme... i no al ritme que nosaltres volem imposar.

Hi ha una dita molt il·lustrativa que diu més o menys així: *No em tractis com em mereixo per com sóc i em mostro ara; tracta'm pel que puc arribar a ser si desenvolupo tot el que porto dins meu.*

El cert és que si en la vida no haguéssim trobat persones que han cregut i confiat en nosaltres, en les nostres possibilitats ocultes, persones que ens van mirar amb esperança, des del cor, i que van saber veure les nostres possibilitats més enllà de les aparences que en aquell moment donat mostràvem d'immaduresa, fracàs, limitació, etcètera, ara no seríem el que som, no hauríem arribat on hem arribat.

Que difícil que és créixer, desenvolupar-se, evolucionar, quan el teu entorn social, familiar o relacional només veu allò teu negatiu i et diu, amb paraules o sense, que no vals res, que no serveixes per a res, que ets un inútil, que no esperen res de tu, que sempre seràs així... Sense voler-ho, estàs sent etiquetat, classificat i sentenciat, i el pitjor de tot és que t'ho arribaràs a creure. Però n'hi ha prou que una persona et miri amb esperança, t'estimi tal com ets, confii en les teves possibilitats, i tu ho notis, perquè comenci el teu florir. Mirar amb esperança és tenir paciència per treure el millor de l'altre.

Així és com tracta de ser i vol ser el mirar de les persones que estan implicades a Càritas, intentant contínuament de millorar-la i purificar-la, perquè tothom és conscient de la pròpia fragilitat. I així és com vol Càritas convidar a tothom a tenir la seva mirada. Quantes persones acollides i acompanyades des dels programes i equips de Càritas podrien parlar de l'efecte que els ha provocat el percebre que han estat mirades amb esperança, amb el cor, que han cregut en elles, en les seves potencialitats, malgrat les aparences que tant les han desfigurat de la seva autèntica essència.

Us recordem, a tall de mostra, el cas del Toni, que vivia de la mendicitat:

En Toni feia més de sis anys que era al carrer, alcohòlic crònic, deteriorat, poc inclinat a utilitzar els serveis socials (ja els coneixia i no li havien servit de res).

Persones de Càritas van entrar en contacte amb en Toni a través del treball de carrer del programa de persones sense llar. Una d'elles, la que s'encarregà del seu acompanyament, intentà, a poc a poc, d'establir-hi una relació de confiança. Foren anys de visites constants, en què moltes vegades se'l trobava embriac, però en què d'altres podien parlar de les coses importants, plantejant preguntes, interrogants, tractant de despertar en Toni de la seva letargia i oferir-li alguna oportunitat.

En Toni estava acompanyat per algú que el mirava amb esperança, que sota la seva deteriorada aparença sabia veure'n les possibilitats, i hi creia. I això és el que, amb paraules pròpies, dirà en Toni de la persona que el visitava:

— És un sentiment especial, és un paio que en sap, de tot el que he passat... De mica en mica va entrant, no t'atabala, sap escoltar... Estava allà i em va començar a parlar, em preguntava que què tal, i a poc a poc es va guanyar la meua confiança... Quan et trobes al carrer, sentint la soledat i l'amargor, i veus que una persona normal ve a veure't un parell de vegada a la setmana... això és molt important, si més no per a mi... i això omple.

Que en Toni trobés una persona a qui li importava el que ell era i feia, saber que ell era important per a algú, que hi havia una persona que creia en ell... tot això fou la clau per iniciar el seu procés de canvi. Ara tenia algú a qui demostrar que era capaç de sortir del pou en què es trobava... i les coses van començar a canviar. En Toni va decidir sortir del carrer, i després de molts esforços, va deixar l'addicció a l'alcohol, addicció que l'havia acompanyat durant 15 anys, i finalment va poder gaudir d'una vida normalitzada i autònoma. Va escriure un llibre de poemes.

*Soy un alma errante
buscando lo que he perdido,
por donde quiera que paso
llanto, tristeza y olvidos.
Hay luna llena esta noche,
el silencio es absoluto.
Las calles están durmiendo,
y los árboles dan su fruto.
Frutos que son llantos
y tristezas en el olvido,
creyéndose que eran tierra,
y son frutos ya caídos.
Frutos que ya no sirven para nada,
y los tiran al vacío.
Sin saber que están llenos de vida,
los dejan en el olvido.*

Preguntes per a la reflexió i el diàleg

1. Quines frases o idees voldries subratllar o comentar, pel que t'han suggerit o pel que t'han fet reflexionar, del que hem anat dient?
2. Acostumem a mirar amb esperança les situacions personals difícils que vivim, o les de les persones amb les quals tractem?
3. Quines coses, o malalties simbòliques, ens fan perdre aquesta mirada d'esperança, o veure-la borrosa, o tenir un despreniment d'esperança, o ser miop a l'hora de veure l'esperança?
4. Qui o quines persones t'han mirat amb esperança al llarg de la teva vida?
5. Sabries dir en quines situacions, esdeveniments o persones has mirat amb esperança al llarg de la teva vida?
6. Entre tots podríeu fer un decàleg per mirar amb esperança. Totes les seves frases podrien començar així: **"Mirar amb esperança és..."**.

Constructors de comunitats d'esperança

L'animador, abans de començar a treballar aquest document amb el grup, pot fer amb ells aquesta senzilla taula d'exercicis físics d'"escalfament dels músculs de l'acompanyament comunitari", que són els músculs responsables d'encomanar esperança en un grup humà. És una manera d'"escalfar" l'ambient abans de treballar el document.

L'animador es posarà davant del grup per explicar com es fa cada exercici, realitzant-lo ell davant el grup. Cada exercici no ha de durar més d'un minut, llevat del darrer, que pot durar una mica més.

Un cop fets els exercicis, comprovarem que s'ha creat un ambient molt càlid i cordial. L'animador podrà preguntar-los com els hi ha anat, això dels exercicis, com se senten ara. I, segons les respostes que rebi, podrà fer el comentari següent:

És possible que ara ens trobem anímicament millor que abans de fer els exercicis, que estem més relaxats; hem trencat el gel, ens sentim més a prop els uns dels altres.

És agradable viure i conviure amb un grup humà en què tothom es preocupa d'exercitar els "músculs de l'acompanyament comunitari". No cal dir que un grup com aquest serà encomanador d'esperança a tothom que hi entri en contacte.

Si hi ha persones que són capaces de viure i conviure plegades mogudes per uns valors alternatius totalment oposats als que actualment regeixen la nostra societat individualista, competitiva, basada en el tenir i posseir, no hi ha dubte que estan creant un espai comunitari, alternatiu i profètic, que farà palpable i visible que és possible un altre món, és possible una altra forma de relacionar-se i conviure: una comunitat d'esperança.

Un cop dit això, l'animador donarà a cada participant una fotocòpia del text per a la reflexió, el comentarà i tot seguit faran les activitats que s'indiquen a continuació.

Exercicis “d’escalfament” dels músculs de l’acompanyament comunitari

1. Amb el primer exercici **escalfarem els músculs oculars pe tenir els ULLS SEMPRE BEN OBERTS**, per fixar-nos en els petits detalls de les vides dels que hi ha al nostre costat; per estar atents al que els passa, al que senten, a les seves necessitats i problemes, a les seves alegries i joies, perquè no ens passin desapercebuts. *(Obrim molt els ulls diverses vegades.)*
  - Ara, per comprovar si tenim els ulls ben oberts, cadascun de nosaltres buscarà algú que fa temps que no veu, o amb qui no ha quedat, o a qui voldria conèixer més bé, i li dirà: **“M’alegro molt de veure’t, m’alegro molt que hakis pogut venir”**, i li farà una abraçada o un parell de petons.
2. Ara farem un moviment de mà combinat, que sembla senzill però que en la pràctica costa una mica. Consisteix a **donar-se la mà per donar PAU**, per pacificar, per asserenar, perquè ningú no perdi la pau al teu voltant *(ens donem la pau... exercitant aquest moviment de mà...)*.
3. Exercitem ara els músculs dels braços: **obrim els braços** tant com puguem per estar sempre **OBERTS a ACOLLIR l’altre** com a germà *(obrim els braços tant com puguem...)*.
4. Exercitem unes quantes vegades el múscul facial del somriure, perquè **l’ALEGRIA** no desaparegui mai de la nostra cara, i siguem encomanadors **d’ALEGRIA PROFUNDA** al nostre voltant *(movem el múscul del somriure ajudant-nos dels dits...)*.
5. Exercitem diverses vegades aquest moviment d’orella *(amb una mà agafem l’orella per darrere fent veure que escoltem)* per estar sempre a **l’ESCOLTA** dels qui ens envolten, per afavorir amb aquesta actitud que ens parlin del que tenen dins, del que senten, del que viuen *(amb la mà fem aquest moviment diverses vegades amb cada orella...)*.
6. Ara **respirarem profundament diverses vegades**, profundament, **per no perdre la serenitat ni la calma davant** els contratemps i les dificultats *(fem 3 aspiracions profundes...)*.
7. Exercitem un moviment complex de coordinació de mans. Consisteix a apropar volgudament una mà a l’altra. Consisteix a **APLAUDIR**, per **RECONÉIXER** allò de **BO** que veiem en l’altre *(aplaudim amb ganes dirigint l’aplaudiment a qui està al nostre costat...)*.
8. Exercici semblant a l’anterior, però que requereix la participació d’una altra persona. Consisteix a **picar la mà amb el company com a senyal que formem un EQUIP**, que si estem units i treballem units, **farem possible l’impossible, no hi haurà res que se’ns resisteixi** *(piquem les nostres mans perquè soni bé el nostre treball en equip...)*.
9. Ara farem **3 salts ben alts perquè volem CRÉIXER** com a **persones**, com a **creients**, com a **HUMANITAT**, perquè així podrem **ajudar a CRÉIXER** els que estan al nostre voltant *(fem 3 salts, tan alts com puguem...)*.
10. Per acabar, farem el darrer exercici, que **consisteix a fregar-se les mans amb força** per poder **TRANSMETRE LA NOSTRA ESCALFOR HUMANA** a les persones amb qui estem, **perquè sentin que amb les nostres vides... Déu els beneeix** *(ens freguem les mans, i quan ja estiguin calentes, busquem ràpidament algú que estigui lluny de nosaltres, dins la sala, i les hi imposem al cap i el beneïm dient: “Jo et beneixo en el nom del Pare, del Fill i de l’Esperit Sant, perquè siguis llum i ajuda per a tots els qui t’envolten cada dia”). Si algú vol afegir-hi alguna cosa, pot fer-ho).*

Pistes de Càritas per ser constructors de comunitats d'esperança

Constatem que la situació de crisi econòmica que ens flagel·la i la por i la inseguretat que això causa per les conseqüències que provoca, han fet que es fomenti i creixi la consciència comunitària, la necessitat de fer-se costat i formar part de la cosa comunitària, per fer front als problemes socials que ens desborden i anorreen quan ens afecten individualment. Titulars de premsa com aquest són ben eloqüents:

“La fertilitat de la por: en lloc de conduir Espanya a un esclat social, la crisi reforça els lligams comunitaris”

El País (gener 2013)

Viure atemorit incrementa la tendència a l'empatia i l'agrupació... La riquesa diferencia, comporta distància, distinció; la pobresa aglomera la multitud... Mai la solidaritat, la idea de cooperació ha crescut amb tanta intensitat... Quan el país és comunitàriament més pobre augmenta la igualació de barri i, amb ella, la idea guaridora del veïnatge.

La solidaritat creixent, i l'acostament de les persones que se senten més properes les unes a les altres en experimentar patiments comuns, és un efecte d'aquesta crisi, que ha fet veure la pròpia vulnerabilitat, però també ha fet redescobrir l'immens potencial que té (i que sempre ha tingut) el fet comunitari, i els camins d'esperança que s'obren quan les persones s'uneixen solidàriament. En aquest altre retall de premsa veiem recollida aquesta tendència que constatem socialment:

“La solidaritat baixa als barris”

El País (gener 2013)

Els ciutadans creen xarxes per pal·liar els efectes de la crisi. Pares d'alumnes, veïns i ONG col·laboren per atenuar la pobresa i evitar-ne l'estigma

La crida a la cooperació ha arribat al cor dels barris on els veïns, a títol individual o cercant unions fructíferes, troben la manera d'ajudar els qui s'enfonsen en la pobresa sobrevinguda. Famílies que s'organitzen perquè hi hagi suficients llibres escolars; botigues solidàries amb productes donats; persones que pregunten què poden fer per aquell que veuen patir al seu carrer; el qui escolta a l'oficina que els veïns han votat per unanimitat perdonar els impagaments del qui no pot abonar les despeses de la comunitat; els qui organitzen menjar a casa seva per repartir entre molts. Prolifereixen les pàgines web en què s'ofereixen coses a canvi de res, com telodoy.net o telodoygratis.com. Els mitjans de comunicació expliquen cada dia històries espontànies de solidaritat que intenten tapar l'enorme forat que han deixat les retallades pressupostàries en la protecció social pública.

Curiosament, la gent aplica una bona dosi de delicadesa per allunyar dels necessitats l'estigma de la pobresa i l'exclusió [...]. A cada barri de cada ciutat, els veïns saben que la caritat no sempre és ben rebuda. I que la millor forma d'espantar l'estigma de l'exclusió és unir-se per exigir els drets de ciutadania.

Són moltes les notícies que parlen de col·lectius que s'uneixen solidàriament per defensar i reivindicar els seus drets fonamentals. La unió fa la força. El fet comunitari està en auge. La necessitat fa redescobrir alguna cosa que estava relegada quan les coses anaven bé per a molts.

Tant d'individualisme i cerca del propi interès i benefici ha estat el germen d'aquesta crisi. Càritas, des del principi, ha apuntat que aquesta crisi econòmica mostra una profunda crisi de valors en la nostra societat, i proposa un canvi d'estil de viure que es tradueixi en un *viure senzillament perquè altres, senzillament, puguin viure*, un viure preocupats i ocupats pel bé comú.

Aquesta és l'autèntica solidaritat: construir espais comunitaris, xarxes humanes els membres de les quals se sentin fortament vinculats, en què es materialitzin i encarnin valors que fan possible la solidaritat, valors com la generositat, despreniment, esperit de cooperació i participació, empatia, justícia, gratuïtat, fraternitat, etcètera.

Càritas anomena aquests espais comunitaris d'humanització **"zones alliberades"**, llocs on les persones són capaces de viure i convida plegades empeses per uns valors alternatius totalment oposats als que regeixen la nostra societat, espais comunitaris alternatius i profètics que faran palpable i visible que és possible un altre món, que és possible una altra manera de relacionar-se i de convida. Una comunitat, un grup humà, que viu i convida així, serà una comunitat d'esperança encomanadora d'esperança.

"Les nostres accions construeixen "zones alliberades", ESPAIS DE DIGNIFICACIÓ, fins i tot enmig de la realitat més crua. No pretenen l'aïllament, sinó constituir-se en mirall (i testimoni) que és possible construir un altre món, una altra persona i unes altres relacions." (Model d'Acció Social de Càritas.)

Des de Càritas volem llançar la proposta d'implicar-nos i construir la cosa comunitària, volem proposar que les nostres famílies, els nostres grups de pertinença, les comunitats on celebrem i vivim la nostra fe, siguin **"zones alliberades"**, llocs on les persones són capaces de viure i convida plegades empeses per uns valors alternatius totalment oposats als que regeixen la nostra societat, espais comunitaris alternatius i profètics que faran palpable i visible que és possible un altre món, que és possible una altra manera de relacionar-se i de convida. Una comunitat, un grup humà, que viu i convida així, serà una comunitat d'esperança encomanadora d'esperança.

Les accions que fa Càritas, des dels seus equips de Càritas Parroquial, des dels seus programes i projectes, volen convertir-se en aquests espais comunitaris d'humanització allà on més es pateix.

Per al diàleg

1. Què voldries ressaltar, subratllar o comentar del que aquí s'ha exposat?
2. Què opines de la proposta de Càritas? ¿És fàcil o difícil de fer-la realitat?
3. Tens experiència o coneixes grups, famílies o comunitats que són "zones alliberades"?

Què podem fer per ser constructors de comunitats d'esperança?

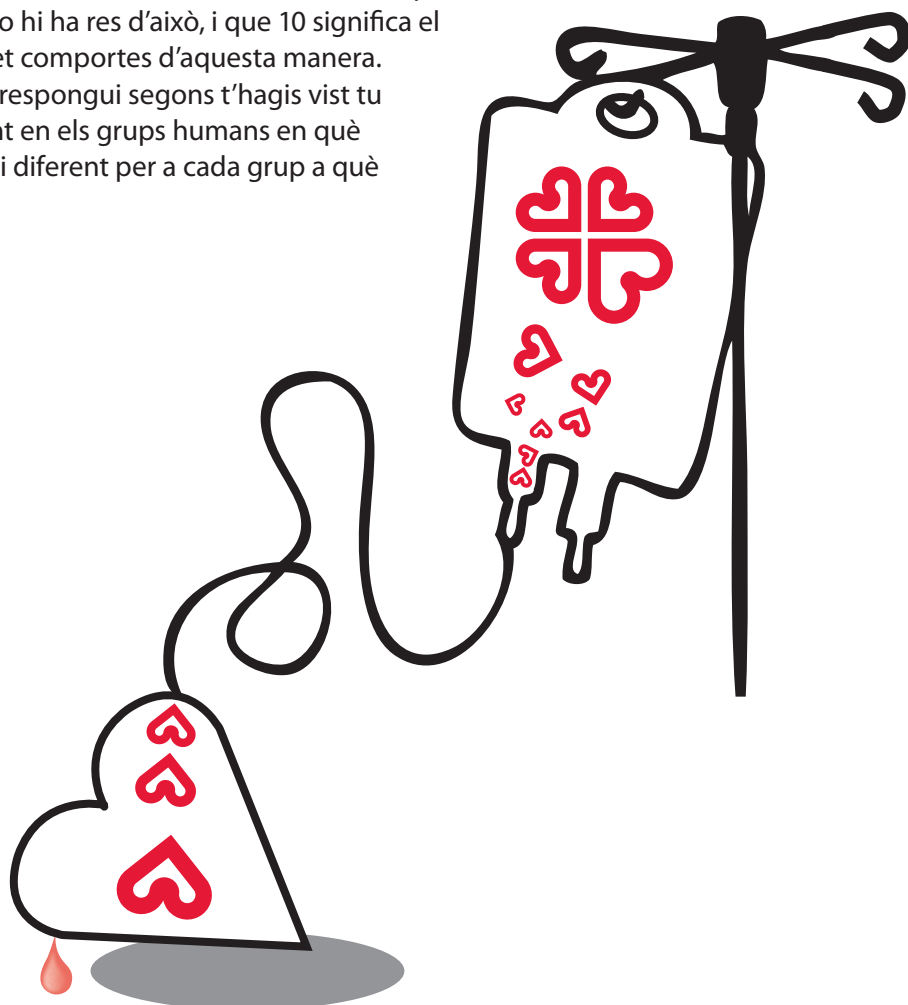
Per respondre aquesta qüestió primer donarem algunes pistes en el pla personal i després en el pla comunitari.

A. En el pla personal

Hauríem de valorar-nos i revisar-nos per veure fins a quin punt cultivem i desenvolupem actituds i comportaments que contribueixen a construir un grup, una família, una comunitat generadora d'esperança, a dins i a fora de la mateixa. Per mesurar-ho podríem fer-nos simbòlicament aquesta **anàlisi** que teniu a continuació, i així comprovarem si per les nostres venes corre sang que alimenta la vida comunitària i és encomanadora d'esperança.

Anàlisi de sang per detectar si tens "RH Comunitari Positiu"

Valora't del 0 al 10 en cadascun d'aquests indicadors de l'anàlisi, sabent que 0 significa el mínim, és a dir, que en tu no hi ha res d'això, i que 10 significa el màxim, és a dir, que sempre actues o et comportes d'aquesta manera. Marca amb una creu la casella que correspongui segons t'hagis vist tu al llarg d'aquest darrer mes globalment en els grups humans en què convius. (També podries fer una anàlisi diferent per a cada grup a què pertanyes.)

HEMATOLOGIA per veure si tenim un bon nivell de sedimentació i sensibilitat en la nostra relació comunitària.

- **Hematòcrit** ens fa tenir sempre ben oberts els ulls per fixar-nos en els petits detalls de les vides d'aquells que estan al costat nostre; estar atents a què els passa, al que senten, a les seves necessitats i problemes, a les seves alegries i joies, perquè no ens passin desapercebuts.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- **Hemoglobina** ens permet donar sempre pau. Tendència a pacificar, asserenar, perquè ningú no perdi la pau al nostre voltant, ni ser motiu perquè pels nostres actes o paraules la perdin.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- **Hematies** fan possible estar sempre oberts per acollir i tractar l'altre com a germà incondicionalment, sense rebuigs ni prejudicis, des de la humilitat i el buidament d'un mateix perquè l'altre entri en la nostra vida.

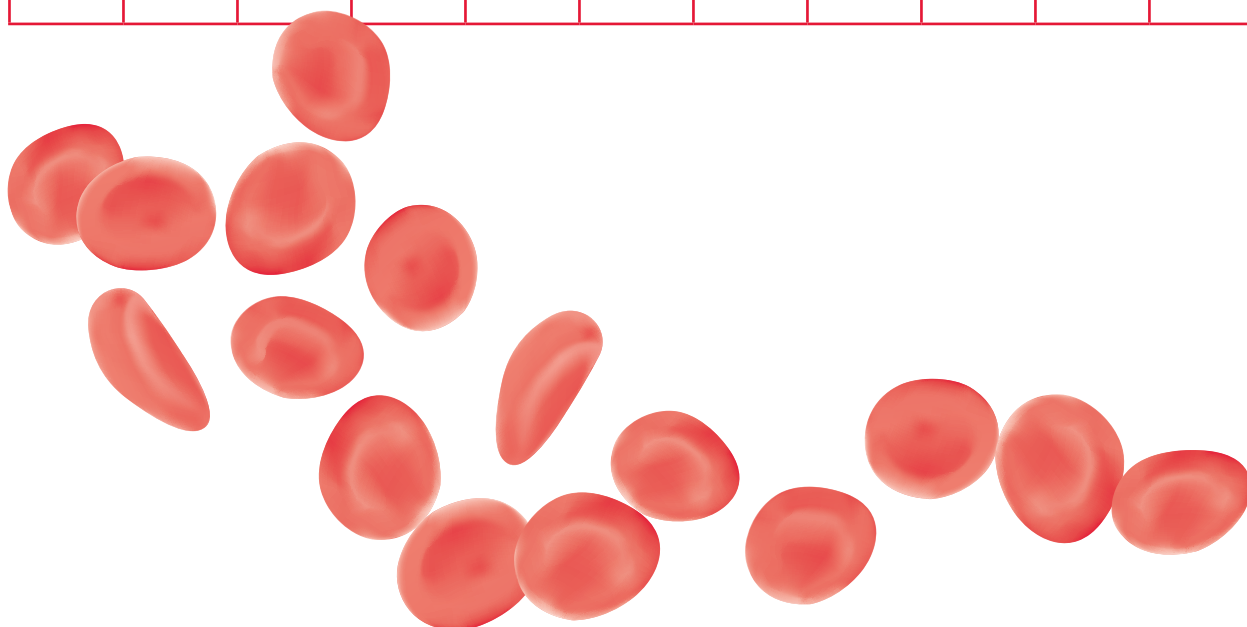
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- **Plaquetes** permeten mantenir sempre l'alegria interior i afavoreixen que siguem encomanadors d'alegria profunda al nostre voltant, generadors de bon ambient i cordialitat.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- **Leucòcits** fan possible que estem sempre a l'escolta dels qui ens envolten, per afavorir amb la nostra actitud que parlin del que tenen a dins, del que senten, del que viuen.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

BIOQUÍMICA per veure si tenim bona química i connexió amb els altres.

- **Ferritina** indica fortalesa interior, espiritualitat o vida interior, que ens fa no perdre la serenitat ni la pau interior davant els contratemps, desencontres o dificultats que sorgeixen en les relacions humanes.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- **Glucosa** permet fixar-nos i reconèixer sempre allò positiu i bo que veiem en l'altre, i l'hi fem saber.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- **Proteïnes** fan possible que estem sempre disposats a treballar en equip, a restar units, a cooperar i participar activament en la vida de la comunitat o grup. Aportem el nostre gra de sorra.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- **Creatinina** ens fa esforçar-nos i treballar-nos cada dia per créixer i millorar com a persones, per fer-nos més humans, més propers, més senzills, més evangèlics. Reflexionem sempre sobre el que fem i com ho fem per així millorar

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- **Colesterol HDL** fa que ajudem a créixer l'altre perquè superi les coses negatives que pugui tenir i desenvolupi les bones.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- **Colesterol LDL** ens fa estar sempre oberts a aprendre dels altres i deixar-nos ajudar per ells per corregir-nos i millorar.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

- **Bilirubina** afavoreix que transmetem el nostre calor humà a les persones amb qui estem, res de fredor, sequedat o distància. Qui està amb nosaltres percep l'escalfor de la nostra amistat i proximitat. Actuem i parlem amb el cor.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Interpretació dels resultats de l'anàlisi

- En cada un dels 12 indicadors de l'anàlisi, si els resultats estan entre les xifres 9 i 10, vol dir que es gaudeix d'una salut comunitària excel·lent en l'indicador corresponent.
- Resultats entre les xifres 7 i 8: es gaudeix de bona salut comunitària en l'indicador corresponent.
- Resultats entre les xifres 5 i 6: certa debilitat o anèmia comunitària; caldrà tractar-la amb algun complement vitamínic per enfortir els punts dèbils, és a dir, posar en pràctica diàriament amb la gent que tenim al voltant els indicadors que tenim dèbils.
- Resultats per sota del 5: indicació de patologia o malaltia; requereix sotmetre's immediatament a una dieta estricta per aprimar el JO. En cas extrem, caldrà sotmetre's a una liposucció de JO.

Si algú vol confirmar la veracitat dels resultats de l'anàlisi, haurà d'acudir a la persona que més l'aprecii i conegui del seu grup, família o comunitat on conviu per mostrar-l'hi i que l'altre pugui donar-hi la seva opinió, o bé, en lloc d'ensenyar-l'hi, llegir-li els indicadors de l'anàlisi perquè sigui aquesta persona qui faci la puntuació. Després compararan els resultats.

B. En el pla comunitari

Hauríem de tenir en compte que si els integrants de la nostra família, o del nostre grup de pertinença o de la nostra comunitat creient, s'esforcen per tenir els valors de les anàlisis de 6 cap amunt, i com més alts millor, no hi ha dubte que parlem de "zones alliberades", comunitats d'esperança, i que tothom que hi entri en contacte es beneficiarà de l'estil de viure i relacionar-se que tenen, i seran un motiu d'esperança per a ells. I allà on vagin individualment aquestes persones que han format una "zona alliberada", contribuiran a construir més "zones alliberades", més comunitats d'esperança.

El pas següent és que tota la comunitat, qualsevol grup humà que tingui una forta consciència comunitària, es faci les preguntes següents:

- *Davant els problemes socials presents en la nostra societat i al nostre món, com podem ser sembradors d'esperança no només dins la nostra comunitat sinó fora d'ella?*
- *A través de quins projectes, iniciatives, accions o compromisos comunitaris podríem ser sembradors d'esperança en el nostre entorn?*
- *Què fem ara i què podríem fer més, encara que pugui semblar insignificant, poca cosa, senzill?*

És moment de ser imaginatius, d'obrir camins nous, originals, llampants, per tractar de donar solució o resposta, o alleujament, als problemes de tantes persones que ho passen malament, sempre en la mesura de les nostres possibilitats i capacitats, no pensant en quantitat (grans coses que puguem fer), sinó en qualitat i cor (el molt o poc que està al nostre abast).

Joan Pau II parlava de la necessitat urgent d'una nova "imaginació de la Caritat", això és, de la cerca comunitària de propostes creatives, innovadores, que puguin donar esperança, una alenada, als que viuen sense esperança perquè estan sense feina, sense casa, sense recursos, sense suports, sense futur, sense drets, sense dignitat...

¿Quines propostes, grans o petites, podem oferir a cadascuna d'aquestes persones? Propostes i fórmules entre les quals hi hauran d'haver també les mobilitzacions i la denúncia profètica davant els poders públics per defensar i reclamar els drets de la ciutadania.

Proposta de treball comunitari

La vostra comunitat s'acaba de convertir en un Centre de **Transfusions de Sang Comunitària per a l'Esperança**.

Segons el nombre de persones que esteu treballant aquest document, es formarà un grup o més d'un. L'animador donarà a cada grup dos fulls fotocopiats per ambdues cares de l'home a qui fan la transfusió de sang; si en necessiten més se'n faran més.

Cada grup fareu una llista que reculli tots els problemes socials que hi ha al vostre entorn social i dins de la vostra comunitat. Escriureu per separat cada problema en cada pacient que hi ha a la llista de cada full.

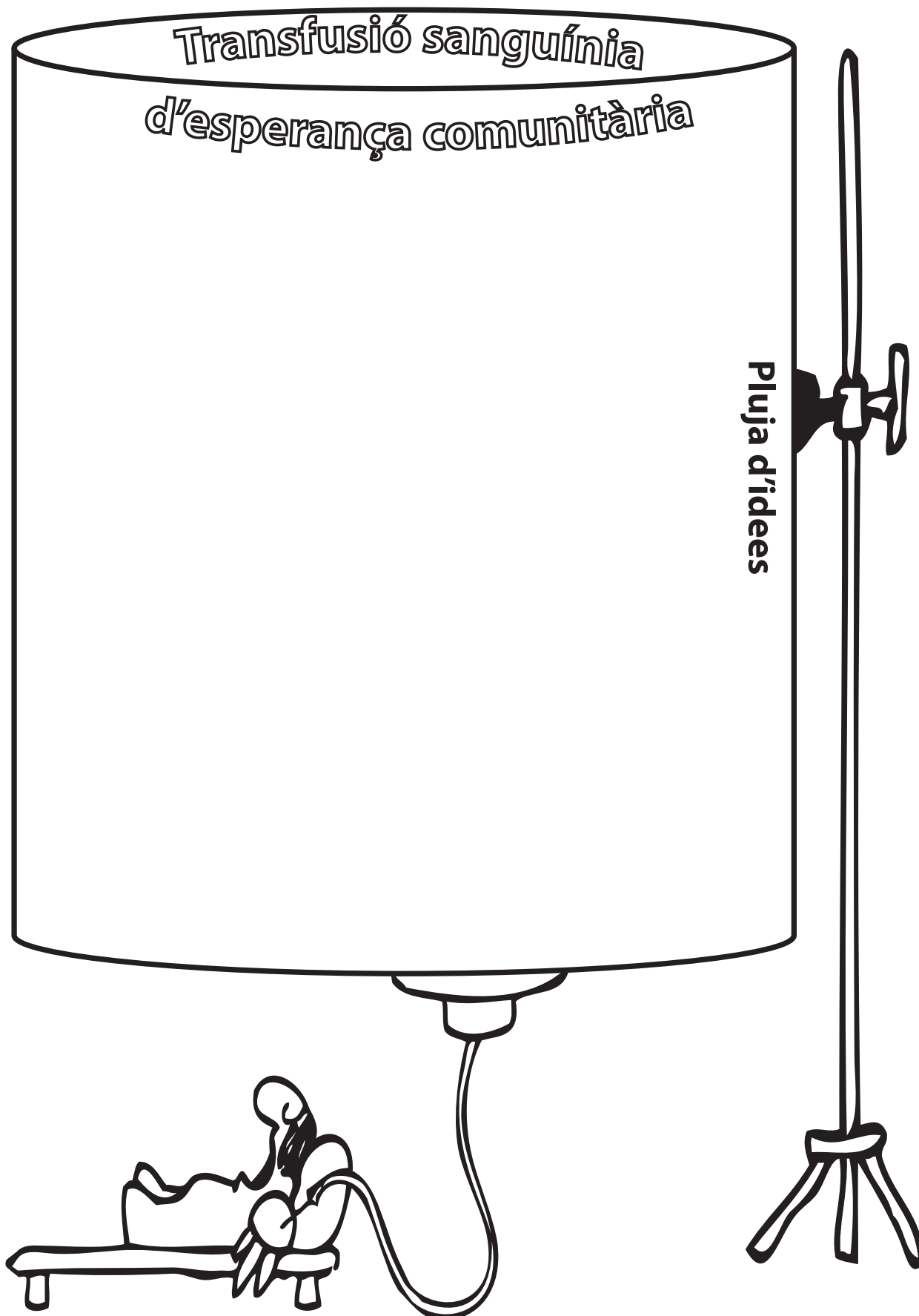
Per a cada problema social fareu una pluja d'idees sobre les accions, projectes o iniciatives, per petites o insignificants que semblin, que podrien fer-se des de la vostra comunitat per intentar donar resposta a aquesta situació, o si més no pal·liar-la.

Esforceu-vos a buscar solucions o respostes noves, originals, que impliquin la participació i la col·laboració comunitària. Tot el que digueu ho anirà anotant un membre del grup dins la bossa per a la transfusió sanguínia del pacient que pateix el problema que esteu intentant pal·liar.

De tot el que heu dit en la pluja d'idees per ajudar en aquest problema concret, triareu les 2 o 3 idees que cregueu que són més viables perquè les assumeixi la vostra comunitat. Fet això, fareu el mateix amb el següent problema social que heu posat, i així amb tots els problemes.

Quan acabeu, cada grup farà una posada en comú dient quines "**transfusions sanguínies d'esperança**" faria a cada problema social que pateixen les persones que acull la comunitat.

I per acabar, per consens, el gran grup decidirà en concret quines transfusions es compromet a fer comunitàriament de les que s'han exposat aquí.

Problema social
o necessitat concreta: .....

Proposta de gest comunitari

Proposta de Gest de Campanya i Manifest

"Cercles d'esperança"

Finalitat: Fer un gest públic que ajudi a fer visible el missatge de la Campanya.

Material necessari

- Unes 10 serpentines si es preveu la participació de 80 persones (5 serpentines si es preveu l'assistència de 40 persones). Segons el nombre de persones s'afegiran o eliminaran serpentines.
- Megafonia.

Persones necessàries

- Animador del gest.
- Lector o lectors del manifest.
- Tants voluntaris com serpentines es preparin (*quan els toqui llançar la serpentina, ho faran sostenint-la per un dels extrems, i així sempre la tindran agafada, encara que estigui desplegada. La llançaran en una direcció diferent d'on ho facin els seus companys, per tal que no es creuin les serpentines*).

Desenvolupament del Gest

Es convocarà els participants en un espai obert o plaça. Els voluntaris amb les serpentines es distribuïran per la plaça, de forma espaïada entre la gent.

L'animador del gest es col·locarà davant de tothom i dirà el següent:

Ens hem reunit aquí per fer visible i públic el missatge que Càritas vol llançar-nos amb la seva Campanya d'enguany. Ara llegirem un manifest i tot seguit farem plegats un gest simbòlic.

Lectura del Manifest:

Moltes són les coses que enfosqueixen l'esperança de multitud de persones en la nostra societat: l'atur, la pobresa, la pèrdua de drets, la falta d'ajudes, l'exclusió, el desemparament, la falta de futur...

Des de Càritas volem animar a construir i potenciar el fet comunitari, perquè aquest és l'únic camí d'humanització i d'esperança per incidir en tot el que atempta contra els drets de les persones. Construir comunitats, grups humans solidaris, en què tothom estigui vinculat, perquè senten que la sort que pugui córrer el seu proïsme és la seva mateixa sort; el que li passa a l'altre, a mi també em passa (cf. Ac 4, 32-35).

Són moltes les persones i grups compromesos amb el bé del seu proïsme. Gràcies a ells, un altre món nou s'està obrint pas ara i aquí. Ells són signes d'esperança.

Des de Càritas volem proposar a la ciutadania i a tots els que estem aquí, fer possible que les nostres comunitats i grups siguin lloc d'acollida i fraternitat, on les persones siguin capaces de viure i convida plegades, on siguem capaços de crear espais comunitaris, solidaris i profètics, que facin realitat un altre món, una altra forma de relacionar-se i convida des de valors com la generositat, la solidaritat, l'esperit de cooperació i participació, la justícia i la gratuïtat. Una comunitat, un grup humà, que visqui i visvisqui de tal manera, serà una comunitat d'esperança, encomanadora d'Esperança.

Després de la lectura del manifest, l'animador del gest dirà el següent:

Ara farem un gest mitjançant el qual construirem simbòlicament cercles d'esperança, és a dir, comunitats d'esperança.

Entre nosaltres hi ha persones que són sembradores d'esperança; simbòlicament, llançaran la seva esperança en forma de serpentina. Els qui estigueu a prop d'on caigui una de les serpentines, us hi agafareu amb una mà, i tots els que hi esteu agafats formareu un cercle i us quedareu agafats a la serpentina.

És a dir, farem entre tots molts cercles d'esperança, ningú es podrà quedar sense cercle. Tothom s'haurà d'agafar a la serpentina d'algun cercle.

Si ha quedat clar, ara, quan compti fins a tres, els sembradors d'esperança llançaran les serpentines i us hi agafareu per formar els cercles d'esperança. Quan estiguin formats, diré la darrera cosa que cal per acabar el gest. Així que preparats... 1, 2 i 3.

Un cop formats els cercles, tenint cura que ningú en quedi fora, l'animador dirà:

Si els que esteu formant els cercles us comprometeu a viure els valors contraris a l'individualisme com són la fraternitat, la solidaritat, la participació, la cooperació, la gratuïtat, la lluita per la justícia i els drets fonamentals, és a dir, tot allò que fomenta el fet comunitari i el bé comú, allà on esteu i aneu, construïreu comunitats d'Esperança, cercles d'Esperança com els que ara formeu. El món tindrà esperança.

Si us hi comprometeu, ara cadascun de vosaltres trencarà el tros de serpentina que té agafat i se'l quedarà com a record d'aquest compromís. Per acabar el gest, fareu una abraçada o un petó a tots els qui componen el vostre cercle d'esperança, i des d'aquest moment sereu sembradors d'esperança.

Proposta per a la comunitat parroquial

La setmana de la Caritat: 7 dies per a l'Esperança

Es tracta de programar 7 activitats de sensibilització per a 7 dies. Aquests 7 dies poden correspondre als dies d'una setmana natural, o bé els 7 dies es poden distribuir al llarg de dues o tres setmanes o un mes.

Proposem a l'equip de cada Càritas Parroquial que organitzi a la seva comunitat aquesta setmana de la Caritat, amb la finalitat de sensibilitzar sobre aquest tema i de donar a conèixer la tasca de Càritas als membres de la parròquia, i no solament a ells, sinó també a les persones del barri o del poble. És una manera de fer visible el compromís sociocaritatiu de la comunitat parroquial.

Com a pas inicial, l'equip de Càritas presentarà aquesta iniciativa en el Consell Pastoral perquè tots els grups de la parròquia la tinguin en compte a l'hora de programar les activitats, i puguin participar i col·laborar en tot el que s'organitzi des de Càritas, aportant també idees i propostes.

Com a possibles dates de l'any per programar aquests 7 dies, suggerim les setmanes del temps pasqual, o bé les dues setmanes després de la Pentecosta, que acaben amb el dia de Caritat. Però cada equip de Càritas té llibertat total per posar-la en el moment de l'any que ho cregui oportú segons el ritme de les activitats pastorals que té la seva comunitat (Advent, Nadal, Quaresma).

Propostes d'activitats per programar aquests 7 dies

Oferim una llista d'activitats perquè seleccioneu les que veieu més viables per a la vostra comunitat parroquial. La llista no és pas tancada, sinó que està oberta a moltíssimes activitats més i a idees que puguin sorgir de la iniciativa i creativitat que tingui cada equip.

Una vegada triades, s'elaborarà un calendari amb les 7 dates i les activitats que es faran, i se li donarà la màxima difusió perquè tots els interessats puguin participar-hi.

1. Dia de portes obertes de Càritas

Organitzar una sessió informativa en què Càritas Parroquial presenti tota la tasca que realitza: informe dels problemes socials que hi ha a la zona i de com hi respon; els projectes que té en marxa; donar a conèixer les necessitats que té i de quins recursos humans i econòmics disposa; explicar com s'organitzen i funcionen, com es relacionen i treballen coordinadament amb altres entitats de la zona; com funcionen arxiprestalment amb les altres Càritas parroquials i com es coordinen amb Càritas Diocesana.

Això seria pel que fa a la part visible de Càritas, però en aquesta sessió proposaríem que també es parlés, en una segona part, de la vivència personal d'alguns dels membres de l'equip de Càritas. Consistiria senzillament a compartir la seva experiència personal, explicar per què estan a Càritas, què els suposa o ha suposat, també per a la seva vivència de fe i creixement humà, la seva experiència a Càritas. Que expliquin en què els està marcant Càritas, què els aporten les persones que acompanyen i atenen des de Càritas.

Acabat això, s'iniciarà un col·loqui amb els assistents en el qual es respondran preguntes seves i es comentarà el que s'ha exposat. Després podran visitar el locals on Càritas du a terme la seva tasca.

2. Presentació d'un programa o projecte de Càritas Diocesana

Organitzar una sessió en què es presenti un programa o projecte que porta endavant Càritas Diocesana. Un dels seus responsables i alguns dels voluntaris poden acudir a explicar el que fan, els problemes que tenen les persones que acompanyen, com hi responen i com viuen ells aquesta experiència. També poden explicar com es pot col·laborar amb ells.

3. Sopar de la Fraternitat

Es convidarà tota la comunitat a participar en un sopar en què cada assistent es portarà l'entrepà, i un senzill obsequi sorpresa embolicat en paper de regal. Aquest regal ha de ser un detall que no costi diners: pot ser alguna cosa que ja tingueu o alguna cosa feta per vosaltres. A l'entrada de la sala, tothom deixarà l'obsequi dins un cistell o sac que ja hi estarà instal·lat, i en un altre recipient ficarà anònimament, com a donatiu per a les necessitats de Càritas, els diners que acostuma a gastar quan surt a sopar amb amics o familiars.

Les begudes, el salat i el dolç ho posarà Càritas. Un cop acabat el sopar, i atorgant-li una rellevància especial, l'equip de Càritas donarà a cada assistent un dels obsequis que prèviament s'han deixat a l'entrada, com a signe de compartir fratern.

Per acabar, es pot organitzar una senzilla vetllada en la qual els membres de la comunitat que tinguin alguna habilitat artística puguin lluir-se: cant, instrument musical, humor, escenificació, ball, potser algun concurs, etcètera. Els joves podrien encarregar-se de l'organització i dinamització de la vetllada.

4. Presentar la Campanya de Càritas: "Construint espais d'esperança"

Convocar tota la comunitat parroquial, i a tot el barri o poble, per fer un acte de presentació de la Campanya. En aquesta carpeta hi ha l'arxiu del PowerPoint per projectar l'audiovisual i el guió per fer aquesta presentació. També es pot demanar a algú de Càritas Diocesana que vingui a fer la presentació.

5. Testimonis d'esperança (taula d'experiències)

Es convidarà a participar en una taula d'experiències 4 o 5 persones que per la seva tasca i compromís a favor dels altres són testimoni d'esperança avui i ara. Poden ser persones que treballen en una ONG, o que han estat col·laborant en algun país empobrit, o que han assumit en les seves vides un compromís solidari que és un exemple, o que són un exemple d'humanitat en el seu dia a dia, o que superaren una situació o adversitat o un problema molt difícil en la seva vida i que estan aquí com a exemple d'esperança que es pot sortir del pou...

Algunes d'aquestes persones poden ser membres de la mateixa comunitat parroquial, o coneguts d'algú de la comunitat, o algú del barri, del poble, etcètera.

Es tracta que en aquesta taula d'experiències es doni testimoni que és possible una altra forma de viure, i que es pot ser feliç malgrat les dificultats, i que es pot ser feliç estant compromès amb la felicitat i dignitat dels altres; es tracta de veure que amb la força de l'amor es pot fer possible el que semblava impossible.

6. Celebració eucarística dominical d'ACCIÓ de GRÀCIES de Càritas

En aquesta celebració especial, l'equip de Càritas s'encarregarà de preparar i animar la litúrgia fent les monicions, peticions i ofrenes orientades a ressaltar el valor de la Caritat i el compromís amb el proïsme ferit.

El sacerdot, durant l'homilia, pot parlar de la importància de la Caritat en la vida de la comunitat com una forma de testimoniar la Fe. I en l'acció de gràcies, un membre de l'equip de Càritas farà una pregària de gratitud a Déu i a la comunitat, i tot seguit animarà els presents a continuar donant suport a la tasca de Càritas.

7. Vigília de pregària per sembrar esperança

Convocar tota la comunitat parroquial a una vigília de pregària amb Càritas. El guió per dur a terme aquest moment de pregària el trobareu en els materials d'aquest quadern. També es pot fer una altra mena de pregària, podeu fer segons el vostre criteri, l'únic que es demana és que els que hi participen siguin conscients que s'uneixen en oració a Càritas perquè la caritat els inflami el cor.

8. Gest públic de la Campanya de Càritas: Cercles d'esperança

Després de l'Eucaristia dominical, o aprofitant un altre moment de trobada comunitària, podeu realitzar a la plaça o en un altre espai obert el gest de la Campanya que es proposa en aquest quadern.

9. Treballar els materials de Campanya en tots els grups parroquials

En els grups de catequesi, o de fe, o d'adults, o de moviments juvenils, dediqueu dues sessions, reunions o trobades per tractar algun dels documents de treball que trobareu en aquesta carpeta de materials didàctics (o en la carpeta per a infants, o en la d'adolescents i joves).

10. Xerrada sobre els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni

Organitzeu una xerrada de sensibilització i informació sobre els ODM. Presenteu la mobilització que està tirant endavant Càritas sobre aquests objectius. Demaneu a algú de Càritas Diocesana que vingui per informar sobre el grau de compliment dels ODM en l'actualitat i què podem fer-hi nosaltres.

11. Cercles de trobada-café

Inviteu la comunitat a participar en aquestes trobades o tertúlies, que poden ser a la tarda de diumenge, o de dissabte, o de divendres... mentre es pren un café i unes pastes, és a dir, fer una trobada informal per comentar les últimes notícies de la premsa o d'altres mitjans de comunicació sobre la realitat social i els seus problemes.

Seria bo veure com cadascú es posiciona com a cristià davant aquestes realitats, veure què faria Jesús en el nostre lloc, què ens vol dir Jesús amb tot això que està passant. Es tracta de fer comunitàriament una lectura creient de la realitat i deixar-nos interpel·lar per aquesta realitat.

Cadascun dels presents donaria la seva opinió, compartiria com veu les coses que passen, quines inquietuds i interrogants li suscita tot això, què li diu Jesús per mitjà de tot el que passa, etcètera. Es podria utilitzar la Paraula de Déu del diumenge d'aquella setmana per trobar-hi claus de lectura de la realitat social que aflora en aquestes notícies.

12. Convivència-retir: "Van passar fent el bé, cridats a ser sembradors d'esperança"

Es convoca la comunitat parroquial a participar en una convivència o retir d'una matí per aprofundir la qüestió. Al quadern d'adults d'aquesta Campanya s'ofereixen documents de treball que poden servir de continguts per a aquest aprofundiment. El que es vol és procurar assemblear-nos cada vegada més al Mestre, personalment i comunitàriament, per arribar a ser signes d'esperança al nostre voltant.

13. Fòrum d'alternatives: és possible un altre estil de viure

S'organitza una taula d'experiències amb persones que parlin sobre banca ètica, consum responsable, sostenibilitat mediambiental, experiències interessants d'associacionisme o cooperativisme a la zona, grups de consum, etcètera. Es pot aprofitar per posar una paradeta de venda de productes de comerç just.

Si ha de resultar massa extens per a una sola sessió, es pot pensar de fer un cicle de xerrades monogràfiques en què cada xerrada toqui una d'aquestes experiències.

14. Pràctiques de solidaritat per provocar experiències de Caritat

L'equip de Càritas Parroquial farà una llista de possibles llocs de col·laboració dins la seva tasca diària, perquè persones de la comunitat puguin fer una experiència de voluntariat acompanyats per gent de Càritas.

També es poden oferir llocs de col·laboració en altres entitats, institucions i ONG de la zona amb què Càritas tingui relació, perquè hi vagin a fer la seva pràctica de solidaritat.

Aquesta proposta es presentarà a la comunitat parroquial perquè tothom que hi estigui interessat pugui participar-hi i iniciar-se en la vivència del voluntariat.

15. La ruta de la solidaritat

De la mateixa manera que organitzem excursions per conèixer noves ciutats, on hi trobem guies que ens expliquen els monuments i edificis més representatius, ara organitzarem una mena d'excursió o ruta per conèixer els llocs més representatius de la nostra ciutat, barri, poble i rodalia on s'estan realitzant experiències de solidaritat dignes de ser conegudes.

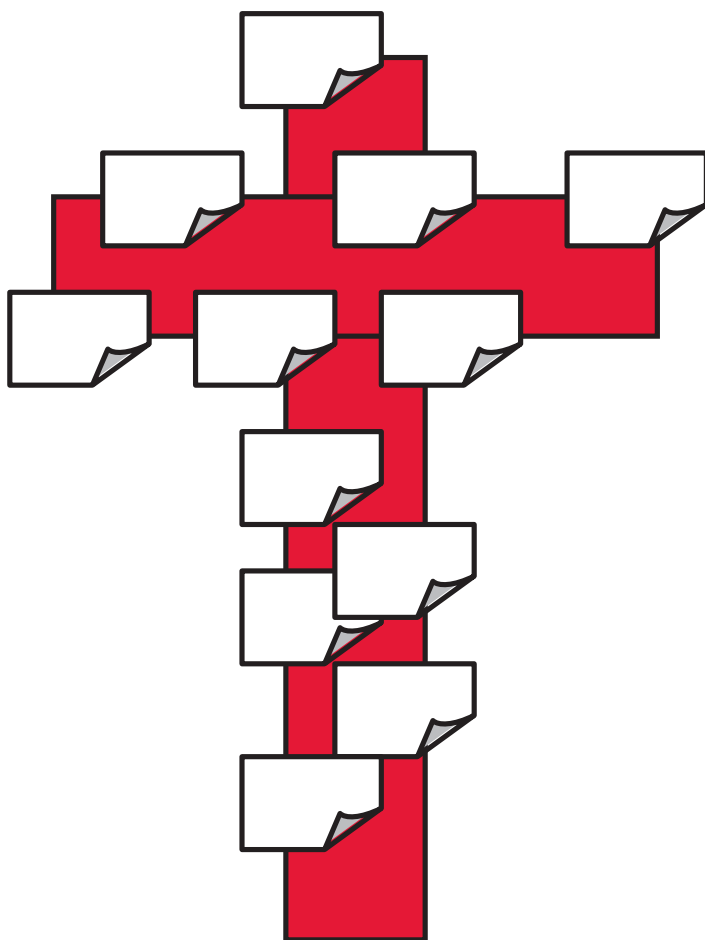
Es tractaria d'entrar en contacte amb institucions o entitats que facin una tasca sociocaritativa que sigui signe d'esperança, i que algun dels seus membres ens expliqui el que fan. Caldria organitzar la visita, tenint cura que l'activitat sigui respectuosa i no invasiva.

16. La creu de l'esperança

El diumenge anterior al començament d'aquesta setmana de la Caritat, es posarà a l'entrada de la parròquia una creu gran de fusta *(o dibuixada sobre un paper continu enganxat a la paret)*. La deixarem allà fins al dia en què se celebri el Corpus, el dia de Caritat.

A la fusta d'aquesta creu hi haurà enganxades tires de paper que diguin les necessitats concretes que té Càritas Parroquial, per poder ajudar persones i famílies concretes que atén i acompanya. *(Aquestes necessitats escrites hauran d'estar molt ben concretades i només es posaran les que es consideri que poden quedar cobertes per la solidaritat de la comunitat. Fins que arribi el dia de Caritat, es podran col·locar noves necessitats que vagin sortint.)*

Exemple de concreció de les necessitats per afavorir l'ajuda:

1. Una nevera..... X euros (pots aportar la quantitat que vulguis per col·laborar en la compra de la nevera, o bé donar una nevera que tinguis i que no necessitis).
2. Un bressol.
3. Aliments bàsics per a un mes per a una família de 4 membres ..... X euros (pots aportar la quantitat que vulguis per col·laborar en l'ajuda alimentària d'aquesta família).
4. Un rebut de la llum ..... X euros (pots aportar la quantitat que vulguis per a aquesta necessitat).
5. El lloguer d'un mes ..... X euros (pots aportar la quantitat que vulguis per a aquesta necessitat).
6. Fan falta dues persones que vulguin integrar-se a l'equip de Càritas.
7. Etcètera

Amb tot això volem convidar la comunitat a baixar de la creu, o a alleujar en el seu viacrucis, tantes persones i famílies que ara viuen crucificades per la injustícia, la crisi, l'atur, la pobresa, el desemparament, la necessitat... És una crida a la comunitat per ser agents de resurrecció, per donar vida on es viu en mort, per donar esperança on la desesperança mata.

Al peu de la creu hi haurà un cartell per indicar on i quan pot la gent entregar les seves aportacions per cobrir aquestes necessitats: al despatx de Càritas parroquial, en un horari assequible, o abans de les misses, al despatx de Càritas, o indicant algunes persones de referència a les quals acudir i donar-ho.

Cada setmana s'esborraran amb una ratlla les necessitats de la creu que s'han solucionat (no es trauran de la creu perquè es vegi que han estat satisfetes gràcies a l'ajuda dels membres de la comunitat). I cada setmana, en l'eucaristia dominical, recordarem aquesta iniciativa de la creu.

Diumenge de Corpus, en el qual celebrem el dia de Caritat, després del moment de la comunió, com a acció de gràcies es durà a l'altar la creu, en la qual només hi haurà enganxades les tires de paper que han estat esborrades durant el temps d'exposició, i direm gràcies a la comunitat per la vida, l'esperança i el suport que, a través de Càritas, han donat a les persones més necessitades, perquè d'aquesta manera mostren que Crist continua viu i ressuscitat entre nosaltres, i que estem cridats a ser agents de resurrecció, sembradors de Vida i Esperança.

Monició per explicar a la comunitat, al final de l'eucaristia dominical, la iniciativa de la creu de l'esperança amb què comença la setmana de la Caritat:

A l'entrada de la parròquia heu vist una creu en la qual hi ha enganxades en tires de paper les necessitats concretes que té la nostra Càritas parroquial per poder ajudar persones i famílies concretes que ho necessiten de debò.

Des de avui fins al dia de Caritat, us convidem a ser instruments d'esperança per donar vida on es viu la mort, per donar esperança on la desesperança mata. Us proposem que contribuïu amb la vostra solidaritat a baixar de la creu, o a alleujar en el seu viacrucis, tantes persones i famílies que ara, entre nosaltres, viuen crucificades per la injustícia, per la crisi, pel l'atur, per la pobresa, el desemparament, la necessitat...

Només cal que trieu, de la llista de necessitats que hi ha clavades a la creu, la que penseu que queda al vostre abast de col·laborar-hi amb la vostra aportació. Cada setmana anirem esborrant de la llista les necessitats que quedin cobertes.

El que volem aconseguir és que diumenge de Corpus, en què celebrem el dia de Caritat, totes les necessitats, o gairebé totes, estiguin esborrades perquè ja han quedat cobertes per la solidaritat i fraternitat de la nostra comunitat. En aquest dia volem presentar a l'altar la creu, una creu buida de necessitats i plena de vida, plena de tota la solidaritat que heu vessat amb la vostra ajuda.

Des de Càritas us animem a participar en aquesta acció de fraternitat solidària. A la sortida, al peu de la creu hi trobareu indicat de quina manera i quan podeu venir a aportar la vostra ajuda. Gràcies de bell antuvi per la vostra col·laboració, en nom dels qui més ho necessiten.

(En aquest moment s'informa els assistents a l'eucaristia sobre la Setmana de Caritat que s'inicia a la parròquia; seria bo de repartir ara fullets amb la programació de les dates i els actes previstos.)

Proposta de pregària comunitària

Pregària per sembrar esperança

Ambientació del lloc

Al centre de la sala, o bé a la part del davant, es col·locarà, a terra, una creu de fusta gran que presidirà la pregària. Al cap de la creu es col·locaran algunes espelmes enceses. I al peu de la creu es col·locarà un cartell gran amb la frase següent: "Ets portador d'ESPERANÇA". Al costat del cartell hi haurà uns quants retoladors o bolígrafs perquè en un moment donat de la pregària els assistents puguin escriure al cartell. A més, al costat de la creu, hi haurà alguns cistells que contindran sobres amb una carta de Jesús i una pregària "post data", que trobareu al final d'aquest guió, per fotocopiar. Hi haurà tantes cartes com persones es pensi que assistiran a la pregària.

Hi haurà música de fons per crear un clima de recolliment.

DESENVOLUPAMENT de la PREGÀRIA

(lector 1)

Déu és Amor, i on hi ha amor mai no es perd l'Esperança. Per molts problemes que tinguem, per moltes dificultats que ens assaltin i amenacin... on hi ha amor tot es venç. Allà on les persones s'estimen, allà on les persones s'estimen gratuïtament, l'esperança s'obre pas sempre per fer front a les dificultats, per lluitar pel que creiem, per fer present el Regne, per treballar per la justícia davant les injustícies, per anar a contracorrent vivint els valors de l'Evangeli.

Allà on hi ha amor, tot és possible. Per això, en aquest moment de pregària, us convidem a estar units al qui és la font de l'AMOR, i que ell ens inundi i amari els cors per ser nosaltres font d'esperança al nostre voltant; així acompanyarem Jesús en la seva missió.

Ara escoltarem un text evangèlic. Us proposo que mentre es fa la lectura de l'Evangeli de Joan, us poseu les mans a la falda, com si volguéssiu recollir-hi aigua, com si les paraules de Déu que esteu escoltant fossin gotes d'aigua que recolliu amb les mans.

(el lector 2 llegeix aquest text evangèlic:)

“Tal com el Pare m’estima, també jo us estimo a vosaltres. Manteniu-vos en el meu amor. Aquest és el meu manament: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat. Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics.

A vosaltres us he dit amics perquè us he fet conèixer tot allò que he sentit del meu Pare. No m’heu escollit vosaltres a mi; sóc jo qui us he escollit a vosaltres i us he confiat la missió d’anar pertot arreu i donar fruit, i un fruit que duri per sempre” (Jn 15, 9.12-17).

(Després de llegir el text evangèlic anterior, el lector 1 dirà:)

Ara passaré davant de cadascun de vosaltres i us dipositaré a les mans una gota de l’“aigua viva de la Paraula de Déu” que acabem d’escoltar. Són paraules que Jesús us dirigeix personalment. Repetiu una vegada i una altra al vostre interior el versicle que us ha correspost: és Jesús qui ens dirigeix la seva Paraula a cadascun.

Mediteu-les en silenci i pregueu. Tenim uns 9 minuts per a aquest moment.

(Al final d’aquest guió trobareu les gotes amb els textos evangèlics per retallar.)

(Hi haurà música suau de fons.)

(Passats els 9 minuts, el lector 1 dirà:)

Aquest Jesús que ens estima, que ens ha escollit, que ens diu amics... us ha escrit una carta a cadascun. Aquesta carta està als cistells que hi ha al peu de la creu. Ara els cistells us els passareu entre vosaltres perquè n’agafeu una; la llegiu i pregueu.

(Hi haurà música suau de fons.)

(Passats uns 13 minuts, el lector 1 dirà:)

Ara llegirem, a manera de cànon, la pregària “post data” que teniu en la carta de Jesús (“A vosaltres us dic amics”).

(Després de la lectura, el lector 1 dirà:)

S’obre ara un temps de silenci perquè cadascun torni a llegir la pregària i intenti després resumir en una sola frase curta el que respon a Jesús després d’haver meditat la carta i la pregària.

Us convido a repetir al vostre interior la frase que heu triat. Jesús us escolta des del més pregon del vostre cor, Ell està sempre amb vosaltres.

Si algú ho desitja, pot acostar-se a la creu que presideix la pregària, tocar-la com si toqués Jesús mateix que ens habita, i escriure al cartell que hi ha al peu la seva frase. Si vol, pot quedar-se un moment per pregar tocant la creu.

(Al cap d’un temps prudencial, després del gest davant la creu, el lector 1 convidarà els assistents que vulguin a dir la seva frase. Un cop dites les frases, dirà:)

- En aquest moment, si algú vol fer una petició, una acció de gràcies, compartir alguna cosa del que ha viscut en aquest espai de pregària, ara és el moment de fer-ho.
- Per acabar, direm plegats, agafats de la mà, l’oració que Jesús ens va ensenyar, i després de dir-la ens farem una abraçada de pau: Pare nostre...

"Gotes" de la Paraula de Déu

(per fotocopiar i retallar)

Manteniu-vos en el meu amor (Jn 15, 9)

Manteniu-vos en el meu amor (Jn 15, 9)

**Tal com el Pare m'estima,
també jo us estimo a vosaltres** (Jn 15, 9)

**Tal com el Pare m'estima,
també jo us estimo a vosaltres** (Jn 15, 9)

**No m'heu escollit vosaltres a mi;
sóc jo qui us he escollit** (Jn 15, 10)

**No m'heu escollit vosaltres a mi;
sóc jo qui us he escollit** (Jn 15, 10)

**Estimeu-vos els uns als altres
tal com jo us he estimat** (Jn 15, 12)

**Estimeu-vos els uns als altres
tal com jo us he estimat** (Jn 15, 12)

**Ningú no té un amor més gran
que el qui dona la vida pels
seus amics** (Jn 15, 13)

**Ningú no té un amor més gran
que el qui dona la vida pels
seus amics** (Jn 15, 13)

Vosaltres sou els meus amics (Jn 15, 14)

Vosaltres sou els meus amics (Jn 15, 14)

**A vosaltres us he dit amics perquè us
he fet conèixer tot allò que he sentit
del meu Pare** (Jn 15, 15)

**A vosaltres us he dit amics perquè us
he fet conèixer tot allò que he sentit
del meu Pare** (Jn 15, 15)

**Us he confiat la missió d'anar
pertot arreu i donar fruit,
i un fruit que duri per sempre** (Jn 15, 16)

**Us he confiat la missió d'anar
pertot arreu i donar fruit,
i un fruit que duri per sempre** (Jn 15, 16)

Carta de Jesús

Estimat amic meu:

Com ja saps, durant la meua vida vaig demanar ben poques coses. Vaig demanar una fonda, abans de néixer, pensant sobretot en la meua mare. Vaig demanar a Zaqueu que m'allotgés a casa seva, i a un altre bon amic l'estança per celebrar la Pasqua. Un parell de vegades vaig demanar aigua per beure. I també vaig demanar un petit ase per fer la meua entrada triomfal a Jerusalem i així no deixar malament el profeta Zacaries.

Les coses no m'interessaven. M'interessaven les persones. Sobretot m'interessava l'amistat. No em cansava de demanar amics: amics que em seguissin, que s'unissin a la meua causa, que s'estiguessin amb mi, que continuessin la meua tasca.

La meua tasca d'ara va en la mateixa línia. Mira, tinc moltíssimes ganes de continuar "fent el bé", perquè veig tanta gent trista i necessitada... Em moro de pena en veure que molts infants no somriuen i moren prematurament. No puc suportar la imatge del jove que camina a la deriva, que es crema la vida amb qualsevol droga i s'enfonsa en l'infern del buit i de la desesperació... i no parlem tampoc d'una altra mena de violències i de guerres; i del que uns s'aprofitin dels altres, i que continuï havent-hi persones i pobles sense llibertat i sense dignitat. En fi, no et repetiré el que tu ja saps.

El que et demano és que em deixis les teves mans perquè, amb elles, pugui continuar beneint i acaronent. Et demano que em deixis les teves cames perquè pugui acudir a les crides de tants desvalguts i per córrer rere dels qui estan allunyats o perduts. Et demano la boca per continuar dient bones notícies als pobres i denunciar els hipòcrites i opressors. Et demano els ulls per mirar amb tendresa i estima a tothom.

Et demano el rostre per somriure a tothom, per somriure malgrat tot, per il·luminar totes les situacions amb una mirada de pau i alegria. En fi, et demano el cor perquè jo pugui continuar estimant a la meua manera.

Si me'ls deixes, no cal que te'n desprenguis. Utilitza'ls com si fossin meus, com si jo te'ls hagués deixat.

Somriu, encara que no en tinguis ganes, però sabent que sóc jo qui ho vol. Comparteix, encara que et costi, i pensa que jo sí que ho faria.

Reconeix-me en tothom, accepta'ls i perdona'ls, com jo et perdono a tu. Estima'ls.

No t'amoïnis, t'enviaré el meu Esperit, la meua força per actuar jo des de tu. T'ensenyaré la manera, et donaré la força i la capacitat. Tu i jo serem, t'ho asseguro, un Déu per a cada germà.

T'ho demano per l'amor del Pare, pel dolor dels exclosos, per tot el que més t'estimis. Esperant la teua resposta, t'envio una besada d'amistat.

Jesús de Natzaret

*¿Què li respos? Tens un temps llarg de silenci per fer pregària amb aquest text.
Deixa que el teu cor parli. Parla-li de cor a Cor...
(Queda't aquí i no passis a la "post data" fins que l'animador no ho indiqui.)*

Pregària "post data" de Jesús

A vosaltres us dic amics

A vosaltres, que compartiu el meu projecte
i que el portareu a terme;
a vosaltres, que rebeu la meva Paraula
i la poseu en pràctica;
a vosaltres, que us reuniu en el meu nom
i evoqueu la meva presència,
us dic amics.

A vosaltres, que sou forts
en la vostra debilitat;
a vosaltres, que un manteniu fermes
en l'opció evangèlica;
a vosaltres, que progresseu en la fe
posada en acció,
us dic amics.

A vosaltres, disposats a donar la cara,
a fer-vos costat, a donar un cop de mà;
a vosaltres, amb qui es pot comptar
de manera incondicional
per a qualsevol bona causa,
us dic amics.

A vosaltres, que afronteu la realitat
i intenteu millorar-la;
a vosaltres, que no renuncieu a la utopia
i us hi encamineu;
a vosaltres, que doneu una oportunitat
a un futur millor,
us dic amics.

A vosaltres, que celebren el que creieu
i compartiu el que teniu;
a vosaltres en la festa i plegats en la lluita;
a vosaltres, que teniu els meus sentiments i el meu Esperit,
us dic amics.

S'obre ara un temps de silenci perquè tornis a llegir aquesta pregària i després miris de resumir en una frase curta el que respons a Jesús després d'haver meditat la carta i la pregària. Quan la tinguis, repeteix-la interiorment. Jesús t'escolta des del més pregon del teu cor. Ell sempre està a la teva presència.

Manifest de campanya

Moltes són les coses que enfosqueixen l'esperança de multitud de persones en la nostra societat: l'atur, la pobresa, la pèrdua de drets, la falta d'ajudes, l'exclusió, el desemparament, la falta de futur...

Des de Càritas volem animar a construir i potenciar el fet comunitari, perquè aquest és l'únic camí d'humanització i d'esperança per incidir en tot el que atempta contra els drets de les persones. Construir comunitats, grups humans solidaris, en què tothom estigui vinculat, perquè senten que la sort que pugui córrer el seu proïsme és la seva mateixa sort; el que li passa a l'altre, a mi també em passa (cf. Ac 4, 32-35).

Són moltes les persones i grups compromesos amb el bé del seu proïsme. Gràcies a ells, un altre món nou s'està obrint pas ara i aquí. Ells són signes d'esperança.

Des de Càritas volem proposar a la ciutadania i a tots els que estem aquí, fer possible que les nostres comunitats i grups siguin lloc d'acollida i fraternitat, on les persones siguin capaces de viure i convidaure plegades, on siguem capaços de crear espais comunitaris, solidaris i profètics, que facin realitat un altre món, una altra forma de relacionar-se i convidaure des de valors com la generositat, la solidaritat, l'esperit de cooperació i participació, la justícia i la gratuïtat. Una comunitat, un grup humà, que visqui i convisqui de tal manera, serà una comunitat d'esperança, encomanadora d'Esperança.

viu senzillament perquè altres,
senzillament, puguin viure